

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України

◆ № 7 [257] ◆ Субота, 18 січня 1992 року ◆ Ціна 30 коп.

(Передплатникам
10 коп.)

ВІДПОВІДНО до Указу Президента України від 27 грудня 1991 року № 20 «Про соціальний захист населення в умовах лібералізації цін» Кабінет міністрів прийняв рішення збільшити з 13 січня 1992 року вартість безплатних гарячих обідів для учнів 1—4 класів загальноосвітніх шкіл до 5 карбованців на день.

Пов'язані з цим витрати здійснюватимуться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

ЗЧОТИРЬОХ цукрозаводів, які діють на Волині, два — Гнідаський і Горохівський — з 8 січня цього року припинили переробку цукросировини. Причина — відсутність мазу, який постачає їм Кременчуцький нафтопереробний завод. Під відкритим небом у кегатах лежить 80 тисяч тонн буряків. А це 5 тисяч 600 тонн цукру. Як стверджують спеціалісти, через кілька днів цей буряк стане не придатним навіть для виготовлення жому.

СЕСІЯ Тернопільської обласної Ради задалася заяву В. А. Олійника про звільнення його з посади голови Ради та обласного комітету. У цій заяві, опублікованій в газеті «Тернопільщина», зокрема сказано, що під постійним тиском різних партій, релігійних конфесій політична боротьба переходить в боротьбу між особами за посади. Депутати також проголосували за відставку всього складу обласного виконавчого комітету.

Головою Тернопільської обласної Ради народних депутатів та її виконавцю на безальтернативній основі обрано народного депутата України, голову крайової Ради Руху Б. Ф. Бойка, який до цього працював першим заступником голови виконавчого обласної Ради.

УПРАЦІВНИКІВ Донецької залізниці незадоволені на дуже гострий дефіцит будівельних матеріалів, їх дорожнечу — новосілля. Більш як 1200 сімей втіли у багатоповоротові будинки, що піднялися майже на всіх великих транспортних вузлах регіону. Ще шістьсот сімей петиції, за якісний, енергетиків одержали квартири на малих лінійних станціях. Об'єкти збудовані господарським способом.

За згодою керівників СНД на зустрічі в Мінську, з території України почалося введення ядерної зброї. На знімку: Яке укладка ядерної батополюки в контейнер.

Фото В. СОЛОВЬОВА.

ЗУСТРІЧІ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ

16 січня 1992 року Голова Верховної Ради України І. С. Плющ зустрівся із помічником заступника державного секретаря США пані Емі Суорц і федеральним суддею Вашингтонського касаційного суду Богданом Футелом. Під час бесіди І. С. Плющ розповів гостям про роботу над проектом нової Конституції України, порушив питання розширення співробітництва між українськими і американськими фахівцями в галузі права, поділився першими наслідками економічної реформи, що проводиться в Україні. Пані Суорц наголосила, що Сполучені Штати розглядають Україну як дружню самостійну державу, яка твердо стала на шлях демократії, забезпечення прав і свобод своїх громадян.

Американські гості мали також розмову з членами Президії Верховної Ради України, головним коаліції у законотворчій справі і у правах людини Д. В. Павличком та О. І. Ємцем.

ДЛЯ ЗАХИСТУ ІНТЕРЕСІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

У зв'язку з формуванням Збройних Сил та інших військових формувань України, з метою забезпечення державою гарантій щодо передбачених законом громадянських прав, свобод і пільг для військовослужбовців уряд України створив Комітет з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті міністрів.

Головою Комітету призначено В. А. Мартиросяна.

ПОЛІТИЧНА СПІЛКА ПІДПРИЄМЦІВ УКРАЇНИ

У Харкові відбулась установа конференція ділових людей України, де була створена політична Спілка підприємців, яка об'єднала в своїх рядах найактивнішу і найорганізованішу частину класу підприємців, що зароджується. Ця громадська організація відстоюватиме інтереси своїх членів, боротиметься за створення максимально сприятливих умов для національного та іноземного капіталу, що сприяло б стабілізації економічного становища нашої молодшої держави. Спілка виступає за зміну законодавства, яке має бути націлене на зміцнення прав і ділової активності особи, а не посилення панування держави над народом.

Центром Спілки підприємців України обраний Харків.

12 14

Закон України ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО

7 РОЗЧИСТИТИ

АВГІЄВІ СТАЙНІ

ЩОБ РОЗВИНУВСЯ
МАЛИЙ І СЕРЕДНІЙ
БІЗНЕС, ПОТРІБНІ
ПОЗИКИ. ГАРАНТОМ
МАЄ ВИСТУПИТИ
ДЕРЖАВА, ТОМУ ЩО
НА ЗАХОДІ НІКОМУ
БІЛЬШЕ НИНІ НЕ
ПОВІРЯТЬ.

ПРО ЦІНИ ТА ВЛАДУ

Учора відбулась нарада членів асоціації демократичних Рад народних депутатів України.

Представники Рад різних рівнів неголошували на надзвичайно складній економічній ситуації, в яку потрапило наше суспільство, ставили питання про негайне прийняття законів України про таке оподаткування, яке здатне забезпечити стимулювання виробництва та підприємництва, говорили про необхідність комерціалізації торгівлі, монополізації, приватизації підприємств, землі, житла.

Голова Львівської обласної Ради народних депутатів В. Чорновіл сказав про неможливість тоталітарної системи, яка і далі розбудовується і не вміє червоною. Як ринцеві грабли під Москву, з такою ж силою тепер гребуть під Київ, сказав він.

З повідомленням перед присутніми виступили голова Комісії з питань діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування М. Гришко і віце-прем'єр Кабінету міністрів О. Сліпченко. Повідомлення віце-прем'єра викликало бурхливу реакцію залу, бо Олег Іванович обійшов «крупнолізівку» та інші гострі кути нашого невлаштованого життя з допомогою загальних міркувань. Потім йому задали багато суттєвих запитань, але його відповіді знову ж були обтічними.

На нараді виступив з промовою Голова Верховної Ради І. Плющ.

Детальніше про цю нараду повідомимо у наступному номері.

Ворис ЛЮБ'ЯЗЬ.

ПЕРШИЙ МАТЧ — В НОРЧЕПІНЗІ

Учора в Гетеборзі відбулось жеребкування підгруп фінальної частини чемпіонату Європи, яка пройде влітку у Швеції.

Підгрупа «1»: Швеція, Франція, Югославія, Англія.

Підгрупа «2»: Нідерланди, Шотландія, СНД, Німеччина.

Збірна СНД свій перший матч зіграє 12 червня в Норчепінзі з командою Німеччини.

У постійних комісіях Верховної Ради України

ДЕПУТАТ ЗАЛИШАЄТЬСЯ

Ще раз про «справу» О. Коцюби

Розмови про депутатську діяльність голів Комісії Верховної Ради України з питань законодавства і законності О. Коцюби тривають давно, з весни минулого року. Листи з різкими, нерідко протилежними оцінками його діяльності, а також інших депутатів, надходили й надходять і до редакції.

Надійшла до нас і копія відкритого листа до парламенту Г. Захарчука, Ю. Кочержинського, В. Лакінока, П. Малирчука, членів громадського комітету по відклинанню народного депутата України О. Коцюби. Автори звинувачують депутата в кон'юктурності політичних поглядів, у використанні для досягнення депутатського мандата Народного руху України, описи зрадженого ним, у невиконанні передань об'єкцій. На думку авторів, вони мають рацію, бо О. Коцюба за піроку так

і не спростував звинувачення, навпаки — заплітавав себе підтримкою «ГКП», захистом КПУ («Ми обирали депутатом не адвоката компартії», — пишеться в листі).

Повідомляють автори також, що Радянська рада Києва (Г. Захарчук, депутат цієї ради) не надсилає до Комісії парламенту з питань депутатської етики листа на підтримку О. Коцюби і навіть не розглядала цього питання. Наприклад, листи автори, не погоджуючись із висновками парламентської комісії, яка не знайшла підстав для відкликання О. Коцюби, просять надрукувати і відповіді комісії, і свого листа. Останній — не нам, крім того, надійшов записом, тому подіємо його у вигляді, а відповіді комісії друкуємо повністю. Можливо, це остаточно й закріпить «справу» О. Коцюби.

4 липня 1991 року і інформувала керівництво Верховної Ради України.

Додатково вивчалось також рішення Київської крайової Ради Народного руху про відкликання народного депутата Коцюби О. П., датоване 7 травня 1991 р., а надіслане до Верховної Ради України 10 вересня ц. р.

Відповідно до статті 96 Конституції України, статей 1—4 Закону «Про порядок відкликання депутата Верховної Ради Української РСР» у редакції від 27 червня 1979 року депутат за рішенням більшої виборчої округи може бути в будь-який час відкликаний, якщо він не виправдав довіри виборців або вчинив дії, негідні високого звання депутата.

Питання про відкликання депутата порушують громадські організації в особі їх республіканських, обласних, районних, міських, районних у містах органів, трудових колективів, а також збори військовослужбовців. З викладених постановок питання про відкликання вони повідомляють депутата, який має право подати пояснення з цього приводу.

Послідує обговорення і вирішення питання про відкликання народного депутата має вирішувати безпосередньо на зборах виборців відповідної виборчої округи, які складаються громадянськими організаціями по підприємствах, установах, когоспах, військових частинах, а також за місцем проживання виборців.

Виходячи з вимог закону, робоча група прийшла до висновку, що у попередніх матеріалах, що розглядалися Комісією, а також у матері-

лах, надісланих головою Київського крайового Руху, народним депутатом України Головатим С. П. до Верховної Ради 10 вересня ц. р., фактично не виправдані народним депутатом Коцюбою О. П. довіри виборців або ж про вчинення ним дій, негідних звання депутата, відсутні.

Такими не можуть бути визнані загальні, без будь-яких підтверджень звинувачення на адресу Коцюби О. П. у невиконанні ним передвиборних об'єкцій по захисту добробуту, прав і свобод людини, розробці механізму проведення референдуму, вдосконаленню механізму депутатської діяльності і таке інше.

Що стосується порушення Коцюбою О. П. соціалістичної законності, за що, будучи членом КПРС, ще в січні 1976 року він був притягнутий до партійної відповідальності, то цей випадок мав місце задовго до виборів у Верховну Раду. При наявності цих обставин представники Київської крайової організації Руху висували і підтримували кандидатуру Коцюби О. П. на виборах. Це висвітлює фактично приховувані і сам кандидат у депутати, проте це не завадило йому бути обраним народним депутатом України.

Розглянувши матеріали й висновки до них робочої групи, Комісія підтримала своє попереднє рішення від 4 липня 1991 року про відкликання народного депутата України Коцюби О. П.

Василь РЯБОНОВ,
голова Комісії Верховної Ради України мандатної і з питань депутатської етики.

ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

За дорученням керівництва Верховної Ради України Комісія мандатної і з питань депутатської етики в повному обсязі вдруге розглянула матеріали, подані до Верховної Ради України головою Київського крайового Руху, народним депутатом України Головатим С. П. про відкликання народного депутата Коцюби О. П., обраного від 16 округу Радянського району м. Києва.

Для більш глибокого аналізу матеріалів і існуючих норм законодавства, що регламентують порядок відкликання народного депутата, з'ясування думки практичних працівників з цього питання

до участі в роботі утвореної Комісією робочої групи були запрошені начальники управління законодавства про державне та соціальне будівництво Міністерства юстиції Тубилець О. К. і представник відділу в питаннях законодавства і правопорядку Секретаріату Верховної Ради України старший консультант сектора по підготовці і виконанню законів Копиленко О. Л.

Робочою групою аналізувалися попередні матеріали, в яких був поставлений 641 підпис за відкликання народного депутата від працівників ряду трудових колективів і виборців м. Києва, 437 —

за прискорення підготовки Закону з цього питання, 421 — за недовіру народному депутату та 16903 — за визнання негідним повноваження народного депутата, а також листи, що надійшли від Ради народних депутатів Радянського району м. Києва, територіальної ради громадського самоврядування, членів трудових колективів Київського булочно-кондитерського комбінату, хлібозаводу № 4, дослідного хлібозаводу на підтримку народного депутата Коцюби О. П., де поставлено 1006 підписів про свідчення його діяльності. По цих матеріалах Комісія приймала рішення від

У ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

15 січня відбулося засідання Президії Верховної Ради України. Розглянуто питання підготовки до п'ятої сесії Верховної Ради.

Президія заслухала інформацію тимчасової комісії Верховної Ради у питаннях приватизації. Відзначено необхідність роботи уряду по розробці проектів Законів з питань роздержавлення і приватизації. Вирішено узгодити в комісії проекти законів, а після обговорення у постійних комісіях внести їх на розгляд п'ятої сесії.

За пропозицією комісії Верховної Ради у справах жінок, охорони сім'ї, мате-

ринства і дитинства Кабінету міністрів доручено розробити державну програму розвитку та стимулювання виробництва продуктів дитячого харчування.

Президія розглянула питання про Державний гімн України. Прийнятим Указом затверджено музичну редакцію Державного гімну України, автором якої є М. Вербицький. Виконання цього гімну запроваджується з 16 січня цього року.

На засіданні розглянуто також інші питання державного життя України.

Вів засідання Голова Верховної Ради України І. С. Плющ.

Указ Президії Верховної Ради України

Про Державний гімн України

Президія Верховної Ради України постановляє:

1. Затвердити музичну редакцію Державного гімну України, автором музики якої є М. М. Вербицький.
2. Запровадити повсюдне виконання Державного гімну України, затвердженого цим Указом, з 16 січня 1992 року.
3. Визнати таким, що втра-

тим чинність, Указ Президії Верховної Ради Української РСР від 22 березня 1978 року «Про Державний гімн Української РСР» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1978 р., № 14, ст. 214).

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
15 січня 1992 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення ЯРЕМЕНКА С. О. Головою правління Державного експортно-імпортного банку України

1. Призначити Яременка Сергія Олександровича Головою правління Державного експортно-імпортного банку України.

2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК
14 січня 1992 року

Листи з одного приводу

Не чіпайте Президента, нехай працює

Якось почув по українському радіо виступ депутата Верховної Ради України Сергія Головатого, який коментував дії Президента Леоніда Кравчука на Мінській зустрічі 6 грудня. Депутат, відповідаючи слухачам, мав права нічого підписувати в Мінську. Мовляв, йому треба було порадитися з депутатами. Звинуватив депутат і Кабінет

міністрів, який, на його думку, мав має права підписувати економічну угоду.

А коли С. Головатого запитали: а що ви зробили для того, щоб допомогти Президенту, урядові вийти з кризи, то він не зміг нічого зрозумілого відповісти. Тож я й подумав: критикувати, звичайно, легше, ніж щось робити самому.

А ще мені не зрозуміло: хто дозволяє виступати по радіо з

такими антидержавними заявами, вводити в оману громадян України? Крім того, Л. Кравчук обрано Президентом всенародно і безпідставно критикувати його, мені здається, просто нескромно. Нехай він працює, адже пройшло та мало часу, і наша держава ще така молода.

Андрій ЖУРАВСЬКИЙ,
ветеран війни та праці.
Кривий Ріг.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ: СЕЛЯНИН — НЕ «ІШАК»

має селянин за те, що годувє місто.

А на сесії депутати кричать: відгородити село, зробити селянина господарем своєї продукції, заохотити, щоб із міста поверталися до села. Шановні депутати, хто до нього повернеться, коли селянина не вагають за людину!!!

До села привозять масло, ковбаси тільки для інвалідів, а в місті — по талонах та за

пропискою. А де ж візьме простий селянин кіло ковбаси чи масла? Це запитання не тільки від мене, а й від усіх селян. Я знаю, що цього листа редакція не опублікує на сторінках «Голосу України», але хотілося б почитати, коли ж такі селянини та ж вагають людину.

Петро ОГАРЕНКО.
Полівець
Онуфріївського району
Кіровоградської області.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Не було такого дня, щоб у засобах масової інформації не виступав хтось із народних депутатів України. Вони поділяють свої оцінки ситуації, роблять прогнози, коментують законопроекти, над якими працюють і які прийматимуть, на їхню думку, заради нашого з вами блага. Ну а ми, звичайно, слухаємо і робимо свої висновки. І це, як казав Михайло Сергієвич, нормально. Висновки і враження від депутатських виступів, як бачимо, різні. І це теж добре, бо свідчить про одне: нема колись одностайності, не творимо ми собі й нових кумирів. Власне, для цього і є стаття в Законі про вибори, що передбачає вільний доступ депутатів до мас медіа. А що думають про депутатів їхні виборці, то це, в першу чергу, потрібно парламентаріям! Тому ми друкували й друкуватимемо читачі листи на цю тему.

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Під головуванням Президента України Л. М. Кравчука 16 січня відбулося засідання Кабінету міністрів за участю керівників державних підприємств, установ, галузі виконкомів областей, Київської і Севастопольської міських Рад народних депутатів України.

Розглянуто підсумки діяльності Кабінету міністрів України за 1991 рік. З доповіддю виступив Прем'єр-міністр В. П. Кошчи.

Доповідач, крім виступаючи критично проаналізувавши практичні дії уряду, раду міністрів і державних підприємств, що управлінням важливими комплексами і галузями народного господарства, дали оцінку діяльності окремих керівників державних підприємств. Особливо гостро обговорювалися перші підсумки запровадження вільних цін, що призвело, зокрема, до значного подорожчання продуктів харчування, соціальної напруги в суспільстві. Високі темпи інфляції, що призвело до нормалізації економічного становища, коригування ходу реформ, поліпшення соціального захисту населення України.

На засіданні виступив Л. М. Кравчук.

(Українформ).

ЗНІМІТЬ КАПЕЛЮХА І СЛУХАЙТЕ

Однією з головних проблем у державному будівництві нової України нині є чіткий розподіл влади — законодавчої, виконавчої та судової. Із введенням президентської форми правління, відверто кажучи, на нинішньому етапі це не досягнуто розв'язання цієї проблеми, зроблено лише перші кроки. Тому постає питання про розподіл функцій між Президентом, в особі якого певною мірою поєднуються законодавча і виконавча влада, між законодавчою владою — Верховною Радою та виконавчою — безпосередньо Кабінетом міністрів.

Як відомо, при Президії Верховної Ради України свого часу було створено авторитетну Консультативно-дорадчу раду. Нині ж Президент України формує свої дорадчі органи — радників, експертні групи. От на робочій зустрічі членів Президії Верховної Ради України та Консультативно-дорадчої ради й обговорювалося питання про нинішній статус останньої. В обмін думками, які висловили щодо роботи цього органу його співголова Богдан Гаврилишин та Валерій Кухар, члени ради Ширлі Ульямс та Юрій Пахомов, члени Президії Верховної Ради України Володимир Пилипчук, Олександр Емцев,

Олександр Коцюба, викристалізувалася спільна позиція: Консультативно-дорадча рада має, як і раніше, залишатися органом при Президії. Підсумував дискусію Голова Верховної Ради України Іван Плющ, який, зокрема, відзначив, що Консультативно-дорадча рада, особливо її зарубіжні консультанти і радники, відомі в світі економісти, фінансисти, політики, вчені зробили вагомий внесок у будівництво державності України, мають бажання і надалі плідно співпрацювати, незалежно від того, виконавчий чи законодавчий владі будуть не обидві їхня допомога і консультації.

Однак, зауважу, в ході дискусії на адресу Консультативно-дорадчої ради лунала й критика щодо пасивності представників української сторони. А от політолог директор центру по вивченню передбаченої політики, професор Гарвардського університету Ширлі Ульямс зауважила:

— Ми є консультантами не для того, щоб заробляти тут гроші. Ми тут, щоб допомогти вам у державному будівництві, прийняти економічні рішення. Наша роль слугжити, а не бути служакми. Втім, що думка, але в різкій формі, висловив і наш

український вчений професор Юрій Пахомов:

— Якщо бачи нормальна ініціатива постійних комісій до співбачки, ми не вважаємо для себе за честь. А чуті барський окрик — дайреть! Ходити в комісії, бити чолом ми не будемо. Я хотів би, щоб у депутатів були нормальні стосунки із вченими, незалежно від того, чи імпонують їм наші погляди.

З цих гострих виступів можна зробити висновок, що хоча Консультативно-дорадча рада і залишається працювати при Президії Верховної Ради, вона потребує уважного до себе ставлення, змін в організації її роботи.

Щодо перспектив діяльності Консультативно-дорадчої Ради її співголова Богдан Гаврилишин сказав:

— Нині нагальною проблемою є практичні кроки щодо економічних реформ, зокрема виправлення становища із запровадженням купонів. Зробили це поспіхом, під тиском звільнення цін у Росії. Треба було добре продумати, на яких умовах запроваджувати купони. Вони мають перетворитися на тимчасові гроші, тож слід встановити їх курс. Крім того, треба врахувати, що неможливо щотижня дода-

вати нову кількість купонів, бо вони інфлюватимуть.

Особисто я не маю труднощів щодо співпраці з депутатами, з Президентом. Вони не тільки прислухаються до мене, коли я маю щось сказати, а й приймають рішення. Добре, що Президент Леонід Кравчук якраз вміє слухати.

Закордонні експерти попрацюють в Україні рік чи навіть більше у службі Президента — економіст, політолог, юрист, вони працюватимуть з радниками Президента. А Консультативно-дорадча рада залишається як така і працюватиме з Президентом Верховної Ради. Я особисто теж матиму можливість допомагати постійним радникам Президента. Консультативна рада пошириватиме серед депутатів і зрозуміло, серед членів Президії, світовий досвід щодо розподілу влади, функціонування ринкової економіки.

Що ж, залишається сподіватися, що допомога ця буде відчутною, а наші державні діла — приймуть її без амбіцій і не винаходять «велосипед», експериментуючи над власним народом.

Світлана ПИСАРЕНКО, парламентський оглядач «Голосу України».

ЗДАЄТЬСЯ, ДОМОВИЛИСЯ

16—17 січня в Москві відбулася нарада глав держав — учасниць СНД.

На нараді керівники держав — члени СНД підписали кілька спільних протоколів. Серед них — протокол про затвердження тимчасового положення про Робочу групу для організаційно-технічної підготовки і проведення засідань Ради глав держав і Ради глав урядів СНД і про призначення координатором групи Івана Коротченя.

Вирішили також доручити главам урядів підготувати угоду про скасування ліцензування і квотування поставок у межах співдружності деяких видів продукції виробничо-технічного призначення та про скасування обмежень щодо транзиту продукції через територію СНД будівельних вантажів.

Учасники наради домовилися протягом тижня створити повноважну групу для розгляду комплексу питань щодо реформування і статусу збройних сил колишнього СРСР, фінансування реформованої армії, всебічного захисту прав військовослужбовців і забезпечення їхніх інтересів за міжнародними

стандартами. Про колишній ВМФ СРСР було домовлено, що він підпорядковується СНД за винятком Чорноморського флоту, частина якого увійде до складу Збройних Сил України. Домовилися й про зміну військово-морської символіки. Основним (кормовим) прапором визнано російський Андріївський стяг, що було введено зафіксовано Указом В. Єльцина. Морських частин України це не стосується, у них прапор національний.

Усі питання скорочення і передислокації військ мають відбуватися на правовій основі і за умови збереження усіх прав військових. Міністри закордонних справ країн СНД доручили розглянути питання ратифікації Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь. Договору про звичайні збройні сили в Європі, а також про дотримання всіх інших міжнародних договорів колишнього СРСР у галузі міжнародної безпеки, роззброєння та контролю за озброєнням.

ДО ВІЗИТУ В УКРАЇНУ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ І В СПРАВАХ СПІВДРУЖНОСТІ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Завтра в Україну прибуває з офіційним візитом міністр закордонних справ І. в справах Співдружності Великобританії Дуглас Річард Херд.

Народився 8 березня 1930 року в аристократичній родині його батько — лорд Херд — був членом парламенту з 1945—1964 роками. Освіту отримав в Ітоні і Кембриджському університеті.

В 1952—1966 роках перебував на дипломатичній службі. З 1966 року — членом Консервативної партії. В 1968—1970 роках — особистий секретар лідера консервативної партії. В 1970—1974 роках — секретар з політичних питань прем'єр-міністра Е. Хита.

В 1974 році обраний до Парламенту як член Консервативної партії. З 1976 року — член

многого кабінету консервативної партії. В 1979—1985 роках — державний міністр закордонних справ І. в справах Співдружності. В 1985—1986 роках — державний міністр внутрішніх справ І. в справах Співдружності. В 1985—1989 роках — міністр внутрішніх справ. У жовтні 1989 року призначений міністром закордонних справ І. в справах Співдружності.

У липні 1991 року Д. Херд разом із Дж. Мейджором та М. Хеллстайном виступав на пост лідера консервативної партії.

В березні 1991 року перебував у Києві з офіційним візитом. Одружений. Має п'ятеро дітей. Прес-центр МЗС України.

ВЛАСНІСТЬ І ПРАВА

Нотатки небайдужого

операції по обриванню наших злиднених бюджетів ми знову до ринку не наблизимося тому, що наше «коріння» до приватизації не допускають! А без неї не можна виробити додаткової товарної продукції, такої необхідної для підтримання ринкових структур, що народжуються.

Якими були ми протягом останніх семи десятиріч томих, дивнимим і прозорим пролетаріями, такими й залишаємось. Якщо в Росії лібералізацію цін проводять одночасно хоча б з частковою приватизацією, то в нас нічого цього немає. Бо наші парламентарії покинули печене й варене і поїлися на різдвяні канікули. Тим часом ринкова система може жити і діяти тільки серед власників. Пролетар же не має майна. Понад двісті років тому Адам Сміт передбачив наш випадок, зауваживши: «Людина, яка не має права придбати ніякої власності, може бути зацікавленою хіба в тому, щоб їсти якомога більше і працювати якомога менше». Це написав про нас з нами.

Проблема приватизації в нас дано неперелан. Тільки приватизація землі, заводів, фабрик, підприємств торгівлі та побуту здатна перетворити пролетаріат на власників і дати поштовх до розвитку ринкових відносин. Але, як бачите, серед нас ще 6 днів, які до останнього не втрачати наші усе повернути на круги свої, до тоталітарної системи. Такий поворот історії неможливий, нажемо певенно ми. Та ч багато насправді важить ця впевненість? Щоб з'ясувати це, запитайте себе: чи багатьма правами може скористатися

людина, в якій немає нічого, крім протертих штанів? Можливо, правом відмовитися від споживання м'яса? Від утворення сім'ї? І коли вона, тобто ця людина, від усього відмовиться, в неї залишиться останнє право — вийти на майдан. І коли вона побачить над своєю головою гумову палицю, яку в нас з невинним попутчим гумору називають «демократизатором», чи вистине вона подумати, що всі такі розмови про демократію при відсутності в громадян приватної власності — це звичайнісіньке сотрясання повітря. Як без приватної власності, яка є продовженням «я» кожного власника, справний «демократизатор» можливий, але справний демократ — ні. І що, після цього знову почнемо з революції, яка знову приведе нас до диктатури задрічних нероб? Тільки не це!

А тому вимагаємо приватизації. Негайної. Тільки вона поверне кожного до справного заняття, потрібного всім людям.

Процес приватизації і введення лібералізованих цін має бути єдиним. Якщо вільні ціни вводять, але державне майно не приватизують, то це означає, що уряд свідомо підштовпує народ до соціального вибуху.

Голосуємо за незалежну Україну, ми голосували й за Україну демократичну. І за незалежну особистість в Україні. А незалежним почуванням себе тільки той, хто матиме власність.

Якщо ближчим часом кожен виборець не одержить права придбати у власність землю, частку підприємства, матимуть тощо, він може бути впевнений, що парламент уряд і Президент мають його все це за того, за кого він себе уже давно не має.

Ворис СИДОРЕНКО.

ХРОНІКА ШОКОВОЇ ТЕРАПІЇ

ЯК ДАЛІ ЖИТИ?

Здається, наших людей уже нічим не залаєш. Ми раз переживали голод, холод, розруху. А лібералізацію, точніше, непомірне підвищення цін, переживаємо вперше. Чи витримаємо?

ФІТБО, змінний майстер Лудького заводу будівельних матеріалів:

— Моя місячна зарплата — 200 карбованців. Чоловік — студент. Це 150. Живемо з маленькою дитиною у гуртожитку. Одна кімната, сіно, а тут ще підсилює дівчину-студентку. Хто витримає? Подорожчали молоко, сир, сметана, масло. Тобто, ті продукти, які щодня потрібні дітям. Чи думає хтось головою, коли давав дозвіл на таке ціне підвищення цін? Повинна щось сказати Верховна Рада!

Петро СТЕПАНЧУК, пенсіонер:

— Мені вже під сімдесят. Все життя чесно працював, а на старість піду з торбою по світу, бо на пенсію не проживу. Не було ніби на Україні землеробу, засуши, поведи, земля вродила. То де ж наші продовольчі запаси? Соромно, що ми стоїмо у чергах за хлібом. Нехай буде ринок, але при таких високих цінах на найнеобхідніші продукти харчування, при наших злидних пенсіях, ми не витримаємо. І я собі так, не хлопський розум, подумав: ніяк лібералізація цін — навісним спробою спровокувати соціальний вибух.

Віталій ДРОЗДЮК, працівник міського відділу внутрішніх справ:

Тільки що з дружиною вийшли з магазину. Мото-

Інтер'ю з перехожими

рошно. Кілограм ковбаси коштує 50 карбованців, 200 грам сметани — 8, масла і сиру немає. В сім'ї — п'ятеро дітей, дружина не працює. Як жити?

Марія ПИЛИПЧУК, домогосподарка:

— Я радію, що ми живемо в суверенній Україні, що маємо витриманого і розумного Президента Леоніда Кравчука. Маю надію, що все буде у нас добре. Та коли побувала у продовольчому магазині, серце заболіло. Зайшла до аптеки купити валідолу — немає. Більше нічого не скажу, боюся — заплачу.

Петро КОРЧУК, студент:

— Головне сьогоднішнє вільна Україна. А ціни пе-

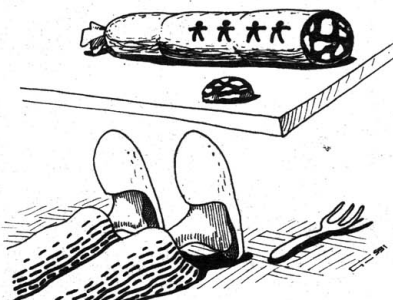
реживемо. І щоб нашою державою керували нові люди. На жаль, у керівних кірсах сидять ті, хто раніше славився «керуючу і спрямовуючу». Я нікого не хочу образити, «є мислення у цих людей інше, для ринку вони не годяться, отже, діла не буде. Звідси і всі наші біди. Дай, Боже, щоб я помилявся».

Святослав ПІЩУК, службовець:

— Я не вірю, що з лібералізацією цін у нас з'являться товари. А що стане моїм після цього світовим жебраками — вірю. Скільки вестесь розмов про приватизацію, тільки далі сілді справа не рушить. А це слід зробити якомога швидше, бо інакше пропадемо.

Відопалі записав Богдан БЕРЕКЕТА.

Лудька. Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Факт і коментар

Чутки перебільшені, але...

На думку робітників металургійного заводу імені Петровського, уряд України, вчинивши шок, неособно зацікавлений про терапію. Економісти цього заводу на підставі нових цін лише на м'яси та молочні продукти харчування вихарували, що заробітну плату негідно треба підняти в сім разів.

Обиди в цехових їдальнях, які обходяться нині в 25–30 карбованців, ми почали сплачувати із своїх рахунків. Скажу голова зернів, сказав голова профспілки підприємства В. Криченко. Висукуємо можливість, щоб збільшити зарплату металургам мінімум утричі, максимум у п'ять разів.

Чутки, наче на підприємствах чорної металургії недовдоволення переросло в небажані акції протесту, децю перебільшені. Люди виявляють витримку.

Однак жадані варіанти подальших подій, — сказав М. Мінченко, — можливі тільки за умови, якщо негайно випадають свої помилки і Верховна Рада України, котра явно заборилася з радикальними економічними законами, і уряд, котрий украї безвідповідально підготувався до вілних цін.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, Дніпропетровськ.

ЦІНИ В МАГАЗИНАХ

на цьому тижні

СІМФЕРОПЛЬ		ХАРКІВ	
М'ясо яловичина (кг) — 75–86 крб.	Свинина — 80 крб.	Капуста (кг) — 6.70 крб.	Цибуля (кг) — 6.80 крб.
Ковбаса (кг) — 159 крб.	«Покровградська» — 107 крб.	Яблука — відсутні.	Яйця (десяток) — 18.21 крб.
«Московська» — 107 крб.	Качка вилотрошена 2 категорії (кг) — 22 крб.	Масло вершкове (кг) — 31.13 крб.	Молоко (літр) — 1.50 крб.
Курчатка вилотрошена (кг) — 68–76 крб.	Ворошино (кг) — 4 крб.	Морква — 6.81 крб.	Капуста — 8.51 крб.
Сметана (кг) — 35–45 крб.	Цибуля 16 години — 25–30 крб.	Олія (кг) — 9.00 крб.	Цукор (кг) — 7.00–8.40 крб.
Яйця (десяток) — 20–24 крб.	«Жигульське» (півлітра банна власний посуд) — 5.50–6.30 крб.	Крупні (кг) — 2.64–4.50 крб.	Макарони (кг) — 3.90–7.50 крб.
Сир — у інших продовольчих товарів у продаж не надходило.	Запорожжя	Хліб (одна буханка) — 1.14 — 5 крб.	Яловичина (кг) — 60–130 крб.
Свинина — відсутня.	Ковбаса варена (кг) — 70–80 крб.	Свинина (кг) — 45–90 крб.	Ворошино (кг) — 4.20 крб.
Ковбаса копчена «Черкаська» (кг) — 122.04 крб.	Рибка мінатя смажена (кг) — 26 крб.	Яйця (десяток) — 15.19 крб.	Картопля (кг) — 4.80–6.35 крб.
Масло вершкове — відсутнє.	Хліб (одна буханка) — 1.32–4.70 крб.	Цукерки (кг) — до 80 крб.	Горілка (одна пляшка) — 37.10–40.70 крб.
Мармелад фруктовий (кг) — 21 крб.	Пиво «Жигульське» (одна пляшка) — 4 крб.	У неділю, 12 січня Харківський обласним прийняв рішення про суттєве зниження цін на м'ясопродукти. Поки що йдеться про «вітлені» його в життя», а за останні дні було кілька спроб пограбувати продовольчі магазини.	
Картопля (кг) — 4.10 крб.			

Все вище, вище й вище —

«ЧОМУ Я НЕ СОКІЛ, ЧОМУ НЕ ЛІТАЮ?»

Нині атаквоток з Києва до Бердянська коштує 176 карбованців замість 44, до Дніпропетровська — 136 (старі ціна 34), Донецька — 160 (40), Запоріжжя — 144 (36), Івано-Франківська — 152 (38), Харкова — 136 (34) тощо. Виницію ж 1 Полтаву «крила Батьківщина» побили чин не найбільше. А замість 27 і 31 карбованця вони тепер дуплять із пасажирів більше, ніж уятеро, — відповіло 146 і 167. Тож на пам'ять приходять рядки з іншої пісні: «Чому я не сокіл, чому не літаю?»

Олександр ВИНЮКОВ.

Школа без захисту

А ШКОЛЯР ЩЕ НЕ МІЛЬЙОНЕР

Позаду залишилися зимові шкільні канікули. І всіх нас, батьків, бентежить: «А скільки ж коштуватиме у шкільній їдальні сніданок чи обід?»

Отож уранці 13 січня я поспішила до київської школи № 236 довідатися про це. Ціни були приголомшливі. Скажімо, за біток з пшеничною кашею, шматочок хліба та компот школяр має віддати 7 крб. 92 коп. А якщо забачитися тістечком, то вже 9 карбованців.

А он розцінки, спущені трестом Далецького Московського району на продукти, зазевані до школи: макарони — 8.17, масло вершкове — 13.79, буряк — 6.73, картопля — 10.21, морква — 6.81, капуста — 8.51, цибуля — 13.61, цукор — 12.58, сухофрукти — 18.45, пшенична крупа — 3.78, молоко (1 паке) — 2.55, хліб — 3.26, яйце — 2.45, борошно — 3.55.

Як бачимо, вони значно перевищують державні. І це, зазначте, за умов особливого статусу Києва, дітя якого знавали радіаційного впливу.

Наталка ЛИШЕГА.

Київ.

Реаліті

СКІЛЬКИ КОШТУЄ... ВМЕРТИ!

Винюпати могли коштує 170 карбованців, не працюючи, ринку «за улюбленої душі». Правда, можна вибрати. Вілтих чи послуга, залежить від того, чи обійдеться майже віддиче дешево. Але ж до літа треба ще дожити... А віддавати до на домовину. Мінімум 150 ріднини покійного доведеться вибрати на автотранспорті. А це аніж, жалюбні рушники, по-тепелі, залишатимуть стабільними розцінки на ритуальні послуги? Директор Харківського покладом М. Алексєєв ствердив відповіді не різниці.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Телеграфним рядком з Рівного

ПРИСМОКТАЛОСЯ... МІСТО

50 тисяч кубометрів води перекачуться шодоби з Горбавського водозбору Гоцького району до Рівного. В результаті водний горизонт там знизився з двох до десяти метрів, утворилася депресія у воронку площею 120 квадратних кілометрів. У сільських колодязях не стало води.

КОЛИ ЗАЦВІТЕ «АЗАЛІЯ»

При Рівненській організації Спілки письменників України створено фірму «Азалия». Тут навчатимуться азовних мов, худомислов'я, організовуватимуть екскурсії по місту та за кордоном. «А це», — заявив письменник С. Шморган, — випускатимемо книжки, переважно місцевих авторів».

ПОТРАПИЛИ В КОТЕЛ

Саме в такий ситуації опинилися працівники ВО «Рівненський завод тракторних агрегатів». Іх щодня блокували недопоставками Дніпропетровської металургійної комбінату імені Дзержинського «Криворізька» та «Запорізька». У числі іншої великої потрібної продукції рівненці не можуть випустити достатню кількість опалювальних котлів, котрі йдуть в оселі чорнобильських переселенців.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

КУРСИ ДЛЯ ПОРУЧИКІВ

З метою збереження інтелектуального потенціалу офіцерів, які звільняються в запас наслідком скорочення збройних сил, асоціація «Райда» та Галицький банк відкривають курси по перепідготовці військових.

Після конкурсу документів, співбесіди та тестування за спеціальними методиками перша група офіцерів 200 чоловік віком від 25 до 40 років і лютного розпознає навчальний курс зазначених чанья. По його 5 місяців — курс триває 5 місяців, гарантується працевлаштування. Після закінчення курсів, які заповняє дирекція фірми «Темп» В. Симонів, до речі, сам — колишній офіцер, — випускники

Ще хлопчинком чув від дорослих про те, що відомо письменника Ванда Василевська нібито пожертвувала мільйон чи то злотих, чи то карбованців на реставрацію римо-католицького костелу святого Миколая, що по вулиці Червоноармійській у Києві, який закрили 1936 року.

І ті розмови починали на чей здійснюватися: красива будинок в стилі псевдоготичній кілька разів оглядалася в ризницяну. Але насправді все то робилося, як кажуть, про людські очі.

Узагалі, коштуєл протягом тривалого часу мам печатати таємничості. Подеждывали, що там містився якийсь архів, потім у ньому з'явився якийсь глумливу, яка з'явилася киянам слухати «воронки» гомоси. Одне слово, господарював там діявол.

І слава Богу, що ті часи минули. А днями коштуєл святого Миколая відкрити двері для парафіян. То був радисий і щасливий день для

Як стало в про яку розповіді батішент), має розвиток. За від компетенції працівників боротьби з органічною збираються х готові витрати Бонена чи інші, сягають справи виявляти ми ду» від му чи, про Бонек і підру-

зможуть ви в'язки від ректора підрадника Преподобного обіймати посади.

Курсанти стипендію 7 на місяць, чені житлом. Для фресів фірми брали 4 мільйона, ті, коті інформація, си про перш В. Симонів, грами УТ «

Катерина

багатьох їхніх однокласників українських томирських виявлять цілу. Теллі сказав архієпископів святого Миколая, але не тільки церковної грошівської церкви, а й людей ігор, генеральний міський е коштуєл е ра в Києві!

— Так Українці риніше будинок, але не польською, — сказав зі Львова м'як. — ка, а значна, французька,

ТЕРАПІЇ

Все вище,
вище й вище —

«ЧОМУ Я НЕ
СОКІЛ, ЧОМУ
НЕ ЛІТАЮ!»

Нині авіаквиток з Києва до Бердянська коштує 176 карбованців замість 44, до Дніпропетровська — 136 (старі ціна — 34), Донецька — 160 (40), Запоріжжя — 144 (36), Івано-Франківська — 152 (38), Харкова — 136 (34) тощо. Вінницю ж і Полтаву «крила Батьківщини» полюбляти чи не найбільше — замість 27 і 31 карбованця вони тепер дуплять із пасажирів більше, ніж у п'ятеро, — відповідно 146 і 167. Тож на пам'ять приходять рядки з іншої пісні: «Чому я не сокіл, чому не літаю?»

Олександр
ВИНОКУРОВ.

Школа без захисту

А ШКОЛЯР ЩЕ
НЕ МІЛЬЙОНЕР

Позаду залишилися зимові шкільні канікули. І всіх нас, батьків, бентежить: «А скільки ж коштуватиме у шкільній їдальні сніданок чи обід?»

Отож уранці 13 січня я поспішила до київської школи № 236 довідатися про це. Ціни були приголомшувачі. Скажімо, за биток з пшеничною кашею, шматочок хліба та компот школяр має віддати 7 крб. 92 коп. А якщо забатнеться тістечка, то вже 9 карбованців.

А он розцінки, спущені трестом Ідальня Московського району на продукти, завезені до школи: макарони — 8.17, масло вершкове — 42.37, олія — 13.79, буряк — 6.73, картопля — 10.21, морква — 6.81, капуста — 8.51, цибуля — 13.61, цукор — 12.58, сухофрукти — 18.45, пшенична крупа — 3.78, молоко (1 пакет) — 2.55, хліб — 3.26, яйце — 2.45, борошно — 3.55.

Як бачимо, вони значно перевищують державні. І це, зазначте, за умов особливого статусу Києва, діти якого зазнали радіаційного впливу.

Наталка
ЛИШЕГА.

Київ.

Реалії

СКІЛЬКИ КОШТУЄ...
ВМЕРТИ!

Викопати могилу коштує 170 карбованців, не враховуючи горілку «за упокій душі». Правда, можна вибрати. Влітку ця послуга, запевняють гробокопці, обійдеться майже вдвічі дешевше. Але ж до літа треба ще дожити... З сімдесяти до семисот карбованців зростає ціна на домовину. Мінімум 150 рідних покійного доведеться викласти на автокатафалк. А ще віники, жалобні рушники, пов'язки...

Чи залишаться стабільними розцінки на ритуальні послуги? Директор Харківського спеціалізованого комунального підприємства М. Алексєєв ствердно відповів: ні.

Микола КОСІЙ.

Харків.

Телеграфним рядком
з РівногоПРИСМОКТАЛОСЯ...
МІСТО

50 тисяч кубометрів води перекачується щодоби з Горбківського водозабору Гошанського району до Рівного. В результаті водний горизонт там знизився з двох до десяти метрів, утворилася депресійна воронка площею 120 квадратних кілометрів. У сільських колодях не стало води.

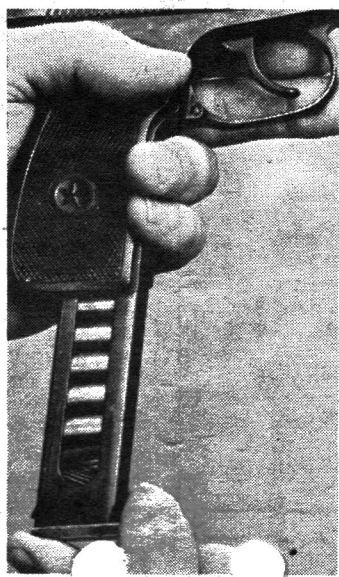
КОЛИ ЗАЦВІТЕ
«АЗАЛІЯ»

При Рівненській організації Спілки письменників України створено фірму «Азала». Тут навчатимуть іноземних мов, художнього в'язання, організовуватимуть екскурсії по місту та за кордон. «А ще, — запевнив письменник Є. Шморгун, — випускатимемо книжки, переважно місцевих авторів».

ПОТРАПИЛИ В КОТЕЛ

Саме в такій ситуації опинилися працівники ВО «Рівненський завод тракторних агрегатів». Їх щільно блокували недопоставками Дніпровський металургійний комбінат імені Дзержинського, «Криворізьсталь» та «Запорізьсталь». У числі іншої вельми потрібної продукції рівненці не можуть випускати достатню кількість опалювальних котлів, котрі йдуть в оселі чорнобильських переселенців.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Як стало відомо, історія, про яку розповів «ГУ» («Хрещений батько» взяв «Патент»), має досить цікавий розвиток. За інформацією від компетентних осіб, над працівниками підрозділу по боротьбі з організованою злочинністю Київського УВС збираються хмари. Суми, які готові витратити компаньйони Бонєка на його звільнення, сягають мільйона. До справи виявилися причетними дві відомі люди, — тому чия професор, з якого Бонек і підручні скачали до-

Повертаючись до надрукованого

«ПАТЕНТ» ТАК ПРОСТО
НЕ ВІДДАДУТЬ

суть значні суми. Двоє співробітників правоохоронних органів, які проходили по справі хрещеного батька «Патента» заарештовані: один — співробітник Ватутинського РВВС, другий — працівник відділу по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності. Хто ж такий Бонек? І чому на очах у міліції повертає крупні операції? Як з'ясувалося, особа ця у ділових та тінювих колах досить вагома і відома, хоча і не головною. І у багатьох, з ким довелося розмовляти на цю тему, були великі сумніви, що він отримає по заслугах. Факти?

Багато причетних знають, що син Бонєка був затриманий у справі викрадення людини, яку знайшли у багажнику його авто. Результат — 15 діб адміністративного арешту. Через три доби по протесту прокурора сина Бонєка звільнили. Той же син Бонєка згвалтував неповнолітню. Результат? Випустили.

Багато підприємців просто бояться говорити щось про цю справу. А працівники Ва-

тутинського РВВС — є великі підозри, дуже тісно пов'язані з бандою. Інакше чим можна пояснити факт, що один з затриманих на «Патенті», який знаходився у розшуку, був випущений? Поки що не знайшов пояснення факт, чому за неповних п'ять років начальник Ватутинського РВВС отримав три дострокових присвоєння звання — з капітана став підполковником, незважаючи на повний розвал роботи РВВС.

За справою цією дуже прискіпливо спостерігають як злочинний світ, так і потенційні його жертви. І від того, як повернеться слідство, дуже багато залежить: чи вірити, що демократично обрана влада захистить громадян від «беспредела»?

До речі: за три з половиною роки існування підрозділу по боротьбі з організованою злочинністю його реорганізовували чотири рази...

Костянтин ПАРИС.

Київ.

Фото Андрія
КОТЛЯРЧУКА.

Анонс

КУРСИ ДЛЯ ПОРУЧИКА ГОЛІЧУ

З метою збереження інтелектуального потенціалу офіцерів, які звільняються в запас внаслідок скорочення збройних сил, асоціація «Райда» та Галицький банк відкривають курси по перепідготовці військових.

Після курсу документів, співбесіди та тестування за спеціальними методиками перша група офіцерів 200 чоловік віком від 25 до 40 років 1 лютого розпочне навчання. По його закінченні — курс триває 5 місяців — гарантується працевлаштування. Після закінчення курсів, як запевняє директор фірми «Темп» В. Симонів, до речі, сам — колишній офіцер, — випускники

зможуть виконувати обов'язки від генерального директора підприємства до радника Президента. Рівень підготовки дозволить їм обіймати найвідповідальніші посади.

Курсанти отримуватимуть стипендію 700 карбованців на місяць, будуть забезпечені житлом та харчуванням. Для фінансування курсів фірма-організатори зібрали 4 мільйони карбованців. Ті, кого зацікавила ця інформація, можуть дізнатися про умови вступу на курси «з перших рук» завтра В. Симонів буде гостем програми УТ «Маю честь».

Катерина ВОРОНЕНКО.

Шлях, істина, життя

ЧЕРЕЗ ПІВВІКУ...

багатьох киян-католиків та їхніх одновірців з усіх куточків України. Єпископ Житомирський Ян Пурвінський висвятив приміщення костюлу. Теплі слова присутнім сказав архієпископ Української автокефальної православної церкви Антоній, від київської громади греко-католицької церкви парадіан вітав отець Ігор, а ще звертався до людей із словами радості генеральний вікарій Житомирської єпархії, настоятель костюлу святого Олександра в Києві Ян Крапан.

Так сталося, що на Україні римо-католиками раніше були переважно поляки. Але називати цю церкву польською просто неграмотно, — сказав мені єпископ зі Львова Маркіян Трофім'як. — Вона — вселенська, а значить, і мексиканська, французька, іспанська,

італійська, українська, словацька, чеська, польська... Отже, ніколи ми не зв'язували римо-католицький обряд тільки з Польщею.

— І у Львові такі самі погляди?..

— Якщо відверто, то й там не відійшли від старих стереотипів. Але кожна людина має право обирати віру. І у Львові, і, знаю, в Києві багато української молоді обирає саме римо-католицьку церкву.

— Як ставитесь до того, що костюл святого Миколая продовжує бути одночасно й будинком органної музики?

— Наша релігія дещо демократичніша, ніж східне християнство. Тому в нас можливі концерти поважної музики: органної, хоральної, навіть симфонічної. І не тільки католицького напрямку, а й православного. Втім, го-

мучитесь всіх необхідних вимог конспірації. Й відповідний інструмент роздобув: колорит для подрібнення каменю і цегли, пилку, електропереноску. Але, прокопавши близько півтора метра, потрапив на гарячому.

Піймали Віктора Штабрату заступник начальника по режиму Микола Лук'яненко та оперуповноважений Віктор Вознюк. Тепер невдаха-вітач знаходиться в слідчому ізоляторі і знову постане перед судом.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.

Вінниця.

ловне, звичайно, щоб єдиним господарем тут була обов'язково церква.

— Чи є спільний центр католицизму в Україні?

— Так. Він знаходиться у Львові, і його влада поширюється на всі католицькі єпархії в нашій державі...

У костюлі звучав орган, а парафіяни співали колядки українською, польською, російською...

— Служба у нас вестиметься саме цими мовами, — сказав настоятель храму отець Кишиштов. — Поки ми ще не є, на жаль, повноправними господарями в цьому домі. У Міністерстві культури України обіцяють, що «двовладдя» триватиме не довго. Можливо, рік або трохи більше. Але ми віримо, що той святий день таки настане. Більшість служб і заняття в недільній школі вестимуться українською мовою. Користуючись нагодою, запрошуюю всіх до нашого храму...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Ситуація

«КОНДРАТ»

Шляховий міс-ливі під важ-ешини, яка по-шу зміну. При-автотбусів з'ясу-воді — страй-ступаючи через-13034, я вже н-ранку 15 січня-нилися десятки

У профспілко-вирував штурм-дії, члени страй-ту, керівництво-підвищених то-Очікуючи кі-«летучки», под-до ладу відомі-раховує 815 ма-ня яких прост-чу дизельного м-нафтопродукт-солярою). Підп-гове 18 марш-шого, робітни-прихоплюючи і-нал». Досвід-так би мовити, існує — у тор-підтримали три-ком водіїв тра-

Починаю оріє-му, що відбува-Страйкарі напе-но з профспілка-ва комітету М. пояснював воді-чення «талонно-його словами в-шення новосп-рації автотран-продавати п'ят-ний талон за 3-милкове у кор-ловів його підт-

Нарешті випа-говорити про в-рів із співголо-комітету Анат-— Здогадуюсь, із вас веде сь-конані «квітне-

Це ж треба

ПОТРУДИ

Черкаський-порадившись-«школою кому-спілками, вирі-нішнього року-ти народ на тр-ня завдяки со-чи то пак тру-ництву і поче-Випробувані-методи прсбуд-ничого ентузіа-в основу грун-ви. Дух «зах-ропонованих у-Так, за-сільськогоспод-

Коротко

КОМП'Ю

З річним за-все-таки одери-ве чотирипов-щення міськ-№ 1, обладна-дичним устатк-усіх традицій-них кабінетів

Повертаючись до надрукованого

«ПАТЕНТ» ТАК ПРОСТО НЕ ВІДДАДУТЬ

сильні значні суми. Двоє співробітників правоохоронних органів, які проходили по справі хрещеного батька «Патента» заарештовані: один — співробітник Ватутинського РВВС, другий — працівник відділу по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності. Хто ж такий Бонек? І чому на очах у міліції повертав крупні операції? Як з'ясувалося, особа ця у длохих та тиньових колах досить вагома і відома, хоча і не голова. І у багатьох, з ким довелось розмовляти на цю тему, були великі сумніви, що він отримає по заслугах. Факти?

Багато причетних знають, що син Бонек був затриманий у справі виваження людини, яку знайшли у багажнику його авто. Результат — 15 діб адміністративного арешту. Через три доби по протесту прокурора син Бонек звільнився. Той же син Бонек згадувався неповнолітнім. Результат? Випустили.

Багато підприємців просто бояться говорити щось про цю справу. А працівники Ва-

тутинського РВВС — є великі підозри, дуже тісно пов'язані з бандою. Інакше чим можна пояснити факт, що один з затриманих на «Патенті», який знаходився у розшуку, був випущений? Поки що не знайшов пояснення факт, чому за неповних п'ять років начальником Ватутинського РВВС отримав три дострокових присвоєння звання — з капітана став підполковником, незважаючи на повний розвал роботи РВВС.

За справою цієї дуже присильно спостерігають як злочинний світ, так і потенційні його жертви. І від того, як повернеться слідство, дуже багато залежить: чи вірити, що демократично обрана влада захистить громадян від «беспрєдела»?

Де речі: за три з половиною роки існування підрозділу по боротьбі з організованою злочинністю його реорганізували чотири рази...

Костянтин ПАРИС.

Київ.

Фото Андрія КОТЛЯРЧУКА.

Кримінальна хроніка

ПРОВАЛ ОПЕРАЦІЇ «ПІДКОП»

Ідучи у промислову зону винищюї колонії ІВ 301-86, Віктор Штабрат тільки й думав про те, як здійснити втечу. У 24-літнього в'язня попередню було майже 10 років неволі, а йому не терпілось вже зараз пірнути у вир наших повсякденних тривог і буднів.

Друзі по нещастю підказали: роби підкоп до вулиці Привокзальної (це від промислової зони якихось 7—8 метрів), а звідти — вийдеш у місто. Так і вчинив Віктор. Здійснював задуману операцію ретельно, дотри-

муючись всіх необхідних вимог конспірації. І відповідний інструмент роздобув: ковдорот для подрібнення каменю і цегли, пилку, електропереноску. Але, прокопавши близько півтора метра, потрапив на гарячому.

Піймали Віктора Штабрату заступник начальника по режиму Микола Лук'яненко та оперуповноважений Віктор Вознюк. Тепер невідомо, чи знаходиться в слідчому ізоляторі і знову постане перед судом.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.

Вінниця.

ловне, звичайно, щоб одиним господарем тут була обов'язково церква.

— Чи є спільний центр католицизму в Україні?

— Так. Він знаходиться у Львові, і його влада поширюється на всі католицькі епарії в нашій державі...

У костелі звучав орган, а параванні співаки колядки українською, польською, російською...

— Служба у нас вестиметься саме цими мовами, — сказав настоятель храму отець Кишигф. — Поки ми ще не є, на жаль, повноправними господарями в цьому домі. У Міністерстві культури України обіцяють, що «дволаддя» триватиме не довго. Можливо, рік або трохи більше. Але ми віримо, що той святий день таки настане. Вільність і службі заняття в недільній школі здійснюється українською мовою. Користуючись нагодою, запрошуємо всіх до нашого храму...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Ситуація

«КОНДУКТОР, НАТИСНИ НА ГАЛЬМА...»

Шляховий міст ледь не завалився під важкою ходою Троєщини, яка поспішала на першу зміну. Причина відсутності автобусів з'ясувалась стрімко: водії — страйкували. Переступаючи через прохідні АТП-13034, я вже не маю сумніву у тому, що цього засніженого ранку 15 січня на роботу записалися десятки тисяч киян.

У профспілковою комітетів вивураш штурм пристрєстей: водії, члени страйкового комітету керівництвом розмовляли на підірваних тонах і наперербі. Очікуючи кінця цієї нагальної «слетухи», подумки приводив до ладу відомі факти: АТП на рахунок 815 машин, понад сотню яких простое через нестачу дизельного масла (Держкомнафтопродуктів бавить тільки соляркою). Підприємство обслуговує 18 маршрутів, здебільшого, робітничі райони Києва, прихильники і завод «Арсе-наль». Досвід промислової, так би мовити, непокої вже існує — у торішньому квітні підтримали тригодинним страйком водіїв трамвайного депо.

Починаю орієнтуватися у тому, що відбувається довкола. Страйкарі напевне діють спільно з профспілками. Їхній голова комітету М. Пожнєв ішюно пояснював водіям власне бачення «талонної» чехарди. За його словами виходило, що рішення новоспеченої корпорації автопротесту України продавати п'ятнадцятикопійчаний талон за 30 копійок помилкове у корені, і десятки голів його підтримали.

Нарешті випадає нагода поговорити про вимоги страйкарів із співтоваришів страйкового комітету Анатолієм Бабенюком. — Здалося, що більшість із вас веде сьогодні про невиконані «квітні» вимоги...

Це ж треба!

ПОТРУДИВСЬ — ОДЕРЖУЙ ГРАМОТУ

Черкаський облівником, порадившись із колишньою «школою комунізму» — профспілками, вирішив, що і нинішнього року можна підняти народ на трудові звершення завдяки соціалістичному, чи то пак трудовому суперництву і почесним грамотам. Методи прєсудження виробничого ентузіазму покладені в основу ґрунтовної постанови. Дух «захоплює» від запропонованих у ній стимулів.

Так, за перше місце сільськогосподарський район

— Вірно. По суті, з усіх вимог виконана тільки одна: пенсія. Верховна Рада у Законі про пенсії передбачила, що 20 років безперервної роботи за кермом дає право на вихід на пенсію у 55 років. Проте не роз'язане питання із заробітною платою. Торік ми вимагали її збільшити до 1000 карбованців — нас не почули. Зараз ми вимагаємо десятикратного збільшення. Крім того, за невідзя на лінійно не з провину водія ми одержуємо третину заробітку, а не середній, підсумково-підготовчий час (підготовча автобус до чергового рейсу) не зараховується у основний робочий, а розглядається як переробот. Втім, це наші внутрішні проблеми, є більш істотні. Відсутність залучення до «каркусу» по-перше. Чи відомо вам, що собівартість перевезення пасажирів нині дорівнює 1 карбованцю 24 копійкам?

— Цією цифрою ви й маєте намір апелювати до уряду?

— Авжеж. Адже талонна лихоманка — це підсумок того, що лібералізація цін не торкнулась перегляду тарифів на автопротесту. Хто винен, нехай розбереться. А поки що ми не зрушимо з місця, і народ може покладатися тільки на ноги. Судіть самі: приймають рішення одні, а відповідають за їх наслідки інші. У нашому випадку — водії. Винці я залишаюся віч-на-віч з ватагою нетверезих молодиків, яких слід забезпечити талонами. І талон, на якому стоїть цифра «15», який я пропоную придбати за 30 копійок, спрацьовує як запобіжник гранати.

Сергій БОРИСЕНКО.

Київ.

Отакої!

МІЛІЦІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ

У всякому разі, так місцеві дотепники прокомментували нову штатну посаду заступника начальника Луганського УВС по тилу. До чого така посада була лише у підрозділах Радянської Армії. Відповідальним по тилу призначено колишнього начальника політвідділу УВС Віктора Козлова. Залишається здогадуватися: чи це просто прещещаштування колишнього партпідприємця, чи підсилення тилу політично надійним кадрами для боротьби із злочинністю, чи підготовка до війни?

«Схід».

Прецедент

ДІЙШЛИ ДО ВІКОН

Тривожна звістка облетіла днями Олександрівку. Увечері невідомі зловмисники побили вікна у райвиконкомі.

Прямо якесь ескалірове вандалізму в селі! — говорить голова райвиконкому Олена Ладєва. — До облівації фарбою пам'ятник Леніну, виставляли пікети біля приміщення, вимагаючи відставки, а тепер вибили шибки у кабінеті заступників.

Міліція вивуцаті і цього разу не знайшла. Тож і зароджується тривога, а чи не буде наступним етапом штурм будинку, де знаходиться районова влада?

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

ПОГОДА

Сьогодні день на Україні передбачається складної погодні умови. Посилення північно-західного вітру до 17—22 метрів за секунду, місяцями пориви 25—30 метрів за секунду в гірських районах — до 40 метрів за секунду, сніг, хуртовина, на дорогах ожеледця, зниження температури до 4—10 градусів морозу. 19 січня невеликий сніг, на заході республіки без опадів. Вітер північно-східний, 7—12 метрів за секунду. Температура вночі та адень 5—12 градусів морозу.

По Києву та області сьогодні день передбачається сильний північно-західний вітер, 17—22 метри за секунду, сніг, хуртовина, на дорогах ожеледця. Зниження температури до 4—9 градусів морозу.

Богдан ЛУЦЬКИЙ.

Коротко

КОМП'ЮТЕРИ У ПОЛІКЛІНІЦІ

З річним запізненням, але все-таки оприлюднив Луцьке нове чотирьохповерхове приміщення міської поліклініки № 1, обладнане сучасним медичним устаткуванням. Крім усіх традиційних поліклінічних кабінетів та методів лі-

кування тут працюють багосейн і сауна, відкрито денний стаціонар для хворих. Це єдина поліклініка на Волині, у якій встановлено комп'ютери.

ПІВВІКУ...

Італійська, українська, словацька, чеська, польська... Отже, ніколи ми не зв'язували римо-католицький обряд тільки з Польщею.

— І у Львові такі самі погляди?..

— Якщо відверто, то й там не відійшли від старих стереотипів. Але кожна людина має право обирати віру. І у Львові, і, знаю, в Києві багато української молоді обирає саме римо-католицьку церкву.

— Як ставиться до того, що костел святого Миколая продовжує бути одночасно й будинком органної музики?

— Наша релігія дешево демократичніша, ніж східна християнство. Тому в нас можливі концерти поважної музики: органної, хоральної, навіть симфонічної. І не тільки католицького напрямку, а й православного. Втім, го-

ДЕРЖАВА СІЛЬНА ЗМІСТОМ

Причому саме демократичним змістом, а не формою чи навіть повним переліком усіх державницьких атрибутів і ознак визначаться будинок держави. Демократія і повинна стати наріжним каменем внутрішньої і зовнішньої стабільності нової Української держави. Сьогодні, коли закінчення колишнього центру значною мірою вже відкинута і грудня минулого року, головна небезпека для незалежної України — це союз державників зі старого апарату, для яких головним побудова держави за власними кресленнями, і нових державників, які готові поступитися внутрішньою демократією, аби тільки була незалежна Україна. У цих розмірковуваннях — головна думка прес-конференції заступника Голови Верховної Ради республіки Володимира Гриньова, яка відбулася 15 січня.

Непересічний і реальний політик, В. Гриньов тим і став відомим республіці, що завжди мав і має власну точку зору на всі процеси, що відбуваються всередині і навколо України. Політик, який, пройшовши школу тоталітаризму як звичайний громадянин і вчений, особливо відчуває замири на демократію, завжди б воли не виходили. І на незалежність, що без демократії ризикне перетворитися на засіб збереження неоталітаризму в межах окремо взятого заповідника.

А це В. Гриньов переконали, що нормальний розвиток держави можливий за умови внутрішньої і зовнішньої спокую. Внутрішній, за Гриньовим, демократичний, без створення умов для життя і праці народу, що і є головним завданням республіканського керівництва. Потрібно терміново розбудувати справжню ринкову економіку, «вмикати» внутрішні стимули людей до праці на себе і на своїх нащадків. Тому він відверто критикував запровадження ринку понашому. Купони багаторазового використання, яких всім пра-

цівникам видають «порівну, призводять до зниження продуктивності праці, бо втрачається мотивація для кращої праці виробника. Надмірне підвищення цін, податкова система породили явище, що межує з криміналом — товари не розподіляються, а псуються і спливають за рахунок держави. Терміново треба приймати закони про приватизацію, роздержавлення, демонополізацію, банкрутство і ціни паперу. В. Гриньов із задоволенням повідомив, що Президія парламенту розглянула ці законопроекти й надіслала їх до постійних комісій на доопрацювання, а в Президента є готовий указ про криміналізацію держдержав, яким вона буде позбавлена можливості покривати свої прорахунки за державний кошт.

Особливу увагу В. Гриньов звернув і на тенденцію вже республіканського військово-промислового комплексу до самозбереження, який спекулює на загрози, що нібито існує для України зовні. «Розмови про створення сильної республіканської армії для захисту інтересів України» — це не що інше як прагнення наших генералів зберегти статус-кво, — сказав В. Гриньов. — Нам треба перетворити наш ВПК з Голлафа на Да-вида».

Зовнішній же спокій республіки залежить від відносин із сусідами, в першу чергу з Росією. Тому нічого не маючи проти Чорноморського флоту, який має належати Україні, В. Гриньов все-таки заявив, що суперечки навколо флоту не варті порушення стабільності відносин між Україною і Росією. Бо вони — геополітичний фактор європейського масштабу і визначають значною мірою клімат на континенті. Крім того, перебіраючи права на флот, ми забуваємо, зазначив В. Гриньов, що спільне комуністичне від 1 січня 1992 року не передбачає створення російського і гру-

зінського флотів на Чорному морі, а ці країни теж заважають надійного захисту своїх морських кордонів. І згодиться, це справді так. Особливо з огляду на заяву комфлоту І. Касаново, який сказав, що на частині Чорноморського флоту можуть претендувати Молдова і Азербайджан, які мають свої інтереси на Чорному морі. Молдова — через Дністер, Азербайджан — через частини флотилії на Каспії, що підпорядковані Касанову. Тому, сказав В. Гриньов, як математик, а не політик, узагалі віддав би флот Росії, і хай голова за нього болить у неї. І слава Богу, що В. Гриньов — усе-таки політик...

Застеріг заступник Голови парламенту і проти пошуків ворога, за яким можна було б приховати власні невдачі і прорахунки. «А пошуки ці є і в Росії, де її політики шукають ворога в «нерозумних сепаратистах» і вдаються до великодержавного шовінізму, і в Україні, де уряд намагається списати свої ринкові невдачі на Росію: мовляв, вона нас змусила форсувати ринок. Але ж якщо бути справедливим до кінця, то ми теж ділимо не зовсім правду, коли вийшли щодо Росії, коли ввели свої купони, — сказав В. Гриньов. — Нам треба виходити на нормальну грошову реформу, і тоді все стане на місця».

На СНД Гриньов теж дивиться прагматично: якщо вона сприяє стабілізації обстановки, то тоді потрібна, якщо ні, то самі розумієте. Наприкінці В. Гриньов хотів заспокоїти журналістів, що військового путчу в Україні не буде, для чого нема психологічних умов.

А взагалі про це прес-конференцію можна сказати, що ми поступово стаємо свідками справжнього плюралізму й у верхніх ешелонах влади. На щастя, він не заважає нашим керівникам поки що діяти одностайно.

Володимир СКАЧКО.

Життя Рад

Бої місцевого значення

З написанням цього матеріалу не поспішає свідомо. Сподівався, що зацікавленість проблемою з боку парламентської газети спонукає все-таки керівників Ужгородських міської та районної Рад сісти за стіл переговорів і зняти напідлі питання. Час минав. Амбіції виявилися сильнішими.

Першим каменем спотикання стало мале підприємство «АВТІМ». Його директор А. Купріянов упорядок деясті років очолював підрозділ реалізації імпортової техніки, що входив до структури територіального управління «Закарпаттोलовпостач». Але наприкінці позаминулого року за підказкою московського акціонерного товариства «Автоспорт» Анатолій Леонідович вирішив відкритися від рідної фірми і разом з столичними партнерами, їхніми колегами з СП «Матіс» та сибірським «Татра-сервіс» створити своє МП.

Ужгородська міськрада у виділенні «АВТІМУ» земельної ділянки під виробничі площі в межах міста відмовила. Бо вільних земель в обласному центрі майже немає. По-друге, «АВТІМ» не представив жодних проєктів та документів щодо перспектив забудови та екологічної нешкідливості нової організації. По-третє, функції МП успішно можна б і надати здійснювати на базі «Закарпаттोलовпостачу», де для цього є всі умови, на створення яких свого часу витрачено солідні кошти.

Підприємці, як правило, люди кмітливі. А в нинішньому хаосі законодавчих актів їх спритність прогресує одночасно з плутаниною. Знайшли рятівну цілину й Анатолій. Виподобавши собі земельну ділянку в 6,5 гектара, яка хоч і була в межах міста, але належала радгоспу «Великокозавський», вони звернулися за сприянням до Ужгородської райради. Створили перед цим відповідне підгрунтя — виділили з так званого перехідного фонду імпорتنих автомобілів «зацікавленим» сторонам: три — райвиконком, два — радгоспу «Великокозавський». Та це кілька потрібних у майбутньому організацій.

З таким «тилом» автимиці у перемозі були переконані. І не помилилися. Райрада за активної підтримки голови С. Томенчука оперативно віддала вищезгадану ділянку і зайняла в долю з малим підприємством. Прогнозувавши той факт, що згідно з генеральним планом забудови та розвитку міста сюди передбачено внести з житлової зони обласного центру кілька транспортних підприємств.

Зрозуміло, який перебіг подій не влаштував міську владу, що, як уже згадувалося, і так потерпала від нестачі вільних площ. Не зумів примирити конфліктну Раді й обласна ДП земельна комісія, що розглядала питання.

«АВТІМ» тим часом, не гаючи енергії на пологження проєкту забудови у відповідних інстанціях (комітеті з охорони природи, санепідстанції, архітектури і т. ін.), прискореними темпами взя-

ся асфальтувати виділену рілку. Ось тут і знадобилися за-добрені свого часу імпортерами квантажками організації: буквально за лічені дні майданчик для зберігання закордонної техніки був готовий. Незважаючи на те, що міськвиконком навіть направив туди наради міліції, ціл-принипити роботи.

Такі дії МП далі роздумували вогнище конфлікту, в який до того ж райрада підкинула ще кілька дровиняк. Одна з них — дозволи колишньому Інституту монокрісталів АН УРСР на будівництво наукового корпусу та житла на землях, що раніше та ж райрада віддала під індивідуальну забудову для жителів міста. Причому спорудження майбутнього об'єкта планувалося поблизу дериваційного каналу, що може негативно позначитися на якості водопостачання жите-Ужгорода.

Немає розуміння між двома Радами і щодо будівництва райлікарні. Згідно з накресленнями райвиконком вона виросте на сусідніх обласним центром землях колгоспу імені Калініна. Водночас за міським генеральним планом тут передбачено прокласти шляхпровід.

Названі вище та деякі інші проблеми без особливих зусиль можна б зняти. Для цього потрібно лише зустрітися зацікавленим сторонам і погодити дії, скоординувати їх. Представники міськвиконкому на чолі з головою Е. Ландовським, його першим заступником В. Проконцем, головним архітектором В. Лезу та іншими фахівцями наважилися в Ужгородській райвиконком, щоб досягти консенсусу. Але розуміння з боку голови райради С. Томенчука не знайшли.

Вкотре у ролі арбітрів у конфлікті, що являють загрозливі, спробували виступити обласні органи. Але Євген Дмитрович Ігнорував і їх запрошення сісти нарізати за стіл переговорів. Тепер не хоче мати з ним справу і голова міськвиконкому Е. Ландовський. Війна триває...

Микола ГОРВАТ, власний кореспондент «Голосу України». Закарпатська область.

Р. С. Коли матеріал було підготовлено до друку, про що одержав інформацію те-першій керівник області М. Крайло, додалися з ініціативи обласного комітету організації зустрічі заступників голів Ужгородських міськ-райвиконкомів В. Проконця та М. Андрусю. У присутності представників інших зацікавлених сторін вони нібито знайшли компромісний варіант вирішення проблем. Цікаво, чи «ратифікують» проєкт голви названих Рад та очолювані ними виконкоми?

М. Г.

УКАЗ

Президента України

Про організацію роботи по прийняттю та розподілу міжнародної гуманітарної допомоги на території України

У зв'язку із збільшенням обсягів гуманітарної допомоги, що надходить із зарубіжних країн, та з метою забезпечення взаємодії уряду України з урядами, діловими колами, благодійними організаціями зарубіжних країн, координації роботи по прийняттю та справедливому розподілу гуманітарної допомоги серед громадян, організацій та закладів постановляю:

1. Створити при уряді України Комісію з питань координації приймання, транспортування, охорони та розподілу гуманітарної допомоги, що надходить із зарубіжних країн.

2. Кабінету міністрів у десятиденний строк затвердити персональний склад та повноваження про Комісію з питань гуманітарної допомоги, що надходить в Україну.

Президент України

Л. КРАВЧУК

15 січня 1992 року

Знайомство з кабінетним флотом

У Севастополі перебувають народні депутати України М. Горинь, О. Гудима, Я. Кендзюр, С. Павлюк, М. Пороський, О. Тарасенко, В. Червоний та Д. Чобіт. Мета їхньої поїздки — роз'яснення серед обласного складу позиції парламенту та уряду України щодо розбудови Збройних Сил нашої держави, соціального захисту військовослужбовців, створення на базі Чорноморського флоту військово-морських сил незалежності України.

Депутати зустрілися з адміралами і офіцерами апарату управління ЧФ. Розмова була об'ємною корисною, хоча подекуди й різкою. На зустрічі зник командний склад Чорноморського флоту і штабу зібрався за наказом першого заступника командуючого В. Ларіонова. Декілька годин умовляла його народні депутати, щоб дозволив зустрітися з особовим складом флоту безпосередньо на кораблях та підводних човнах. Але Віктор Петрович упорно доводив, що зустрічатися з матросами, мічманами і офіцерами на кораблях не варто. І взагалі такий дозвіл можна отримати лише в Москві. Але Москва в особі керівників головного штабу ВМФ сказала рішуче «ні».

Та під час дискусій же у конференцій-залі штабу флоту адмірала та офіцери говорили, що наказ про складання присяги на вірність українському народові — передчасний, передусім необхідне політичне рішення на найвищому рівні, яке чітко визначило б долю Чорноморського флоту. Інший флот опинився між молотом (Росія) і кувалдою (Україна). Саме так назвав свою статтю в місцевій газеті «Слава Севастополю» командуючий Чорноморським флотом адмірал І. Касанов. Народний депутат України Д. Чобіт назвав її відвертою фальсифікацією.

На зустрічі звучали з вуст офіцерів і адміралів аргументи-штампи, що їх вони повторювали слідом за своїм командуючим: «присягаємо не торгують», «флот різати по живому не можна», «ми захищаємо південь і рубени всієї співдружності» тощо. Було відомо, що в залі сидять люди з учора вчора виснаженими. Окрім того, на офіцерів флоту, а на штабівців і поготи тісно командування, позиція якої відомо. Зовсім інші настрій на кораблях. Про це говорили в коридорах навіть самі адмірала, але на кораблі народних депутатів так і не допустили. Валентин ЛАВУНСЬКИЙ.

РОЗЧИСТИТИ АВГІЄВІ СТАЙНИ

РОЗМОВА ЗАКОНОДАВЦЯ З БІЗНЕСМЕНОМ

Коротко про співрозмовників. Заступник Голови Верховної Ради України Володимир ГРИНІВОВА докладно представляти немає необхідності. Скажемо тільки, вразовуючи тему сьогоднішньої розмови, що голова його турбота сьогодні — якнайшвидше становлення в Україні ефективних ринкових відносин та їх законодавче забезпечення.

Ці ж питання не дають спокою і директору донецького торгового дому «Райдуга» Володимирі ТОЛОЧКУ. Посланець Меркурія справді робить диво: модні високоякісні товари в нього коштують у три—п'ять разів менше сучасних ціні на зовнішньому ринку.

В. Гринів лише зрідка уточнював слова співрозмовника, що краще уявити собі, про що думають сьогодні підприємці, що вони роблять.

В. Гринів лише зрідка уточнював слова співрозмовника, що краще уявити собі, про що думають сьогодні підприємці, що вони роблять.

Володимир Толочку Володимир Борисовичу, я хотів би запропонувати вам обговорити три найважливіші, на мій погляд, питання: це приватизація та роздержавлення, соціальний захист населення і заходи швидкого прориву в економіці.

Оскільки всі експерименти, пов'язані з цим, ми проводимо на собі, то дозволяйте дати невеличкий довідку. В нашому торговому домі «Райдуга» (до останнього часу це був звичайний універсальний районного типу) працюють 300 чоловік. Чотири роки тому його товароробіт становив 20 мільйонів карбованців, сьогодні — в п'ять разів більше, замість двох видів додаткових послуг сьогодні надаємо 80, а до кінця року — близько 100. В нас є комп'ютери, свій обчислювальний центр. Першими з університетів ми перейшли на бригадний підхід, потім на оренду. Дійшли, нарешті, висновку, що потрібно ставати власниками, тепер створюємо акціонерне товариство.

Ми впевнені в правильності нашого шляху. Це підтверджують цифри: якщо за старої економіки ми давали 200 тисяч карбованців прибутку на рік, то тепер тільки за місяць — два мільйони карбованців. Збираємося і цей рубіж перекрити.

Володимир Гринів: Думаю, ви дієте правильно, але хотів би зупинитися на одному моменті. Я вважаю, що приватизація має бути одночасним заходом для абсолютної всіх структур: промисловості, торгівлі, сільського господарства, транспорту, житла тощо. Тут виникає дуже серйозна загроза: хто ж буде купувати акції? Цілком ймовірно, що відразу доведеться підключати механізм біржової торгівлі на акції. Проте пріоритет під час їхнього викупу має бути надано працівникам цих підприємств.

В. Т.: До якогось відсотка.

В. Г.: Згоден, решту — у вільний продаж. Я противник відразу приватизації, але серйозно вважаю, що це державна власність, то тоді потрібно приватизувати все відразу, а якщо комунальна — то краще це зробити в інший спосіб.

В. Т.: Про захист соціальних прав населення. В нас практично з усіма донецькими підприємствами укладено угоди про співробітництво. Через це ми, продаючи вироблені ними понад замовлення продукцію, надаємо трудящим (а їх близько чверті мільйона чоловік) право купити дефіцит за гранично низькими цінами, котрих уже й в природі не існує. Наприклад, ми продаємо їм пшеницю фірми «Сименс» лише за 220 карбованців, плюс президентський податок, роздрібна ж ціна його — 1750.

За цією ціною я його виставляю на біржові торги. 70 відсотків від суми йде до бюджету. Нехай ці кошти й одержать студенти, пенсіонери та інші...

І третє запитання — прийом швидкої економіки. Мені сьогодні дають кредити будь-які фірми Заходу під всім-де-якім, максимум десять відсотків. І от думаю: чому я маю допомагати західним фірмам заробляти ці сотні тисяч, мільйонів доларів, а в себе в країні кредит знайти не можу?

Істотна перешкода на шляху швидкого забезпечення продовольством та промтоварами — система ліцензування. Потрібно пройти декілька стадій, витратити силу-силенну грошей, часу, щоб нагодувати людей... тушонкою, наприклад. У нас що, складати її нема де? Тоді чому мені не дають нормально й у стилі строки налагодити її виробництво, ні копійки не коштує за це в державі? Організували СП з болгарками: ми їм — сіль і смажець (в нас його навіть за фондами не вибирають), а вони додають до цього м'ясо й відправляють нам. З боку болгар перешкод не було, а ось у нас стільки кабінетів треба обійти, починаючи з області й закінчуючи Мінторгом, що вже розкошиться щось робити взагалі.

Треба також щось вирішувати з біржами, тощо, що вони тільки ціни накручують, перепроджують товари одна одній. Трабунок серед білого дня, а держава й не хвилюється, їй легше щось забороняти. Вимушений буду сам купувати брокерську контору й конкурувати з псевдобіржовниками, щоб знизити ціни.

В. Г.: З приводу ліцензування. Це — кара Божя, що заявляє нормальному пересуванню товарів. Сьогодні намагаються вписати нові комерційні структури в рамки старих формувань, тим самим підключити останні. Не обійшло демонополізувати право на видачу ліцензій. Я виділяю би групу фірм, бірк, яким надав би право ліцензування продукції. Тобто структури влади мають виконувати іншу функцію — контролюючи.

А під час вирішення таких складних завдань, про які ви розповідаєте, думаю, бізнесменів треба взагалі звільнити від ліцензування. Необхідно змінити існуючу вобого державницьку логіку, згідно з якою вивезення товарів — гріх. Питання складне ось у якому плані: які законодавчі акти потрібні сьогодні, щоб з одного боку, все-таки підкріпити якісь розумний логіці держави у сфері ліцензування, а з другого боку, — звільнити нормальні економічні зв'язки.

В. Т.: А якщо поставити справу за американською мо-

деллю, яка ґрунтується на принципах довіри та відповідальності? Через статутівальні ми можемо встановити ефективність роботи кожного учасника зовнішньоекономічної діяльності і таким чином визначити ступінь довіри та відповідальності.

Взагалі брак товарів, валюту примушує торгівлю вкладати кошти в розвиток виробництва, довести вироблення продукції до світового рівня, щоб продати її за кордоном і купити товари, яких немає. Наш торговий дім організував таке виробництво з трьома заводами. Ми валюту вкладали. А нас обманяли податками, де-руть, як із звичайного діючого підприємства. Коли б я займався цим з іноземними підприємствами як СП, то користувався б більшою оподаткуванням, а зі своїми, з'ясується, — не можна!

В. Г.: Це дикі речі! В. Т.: Так, але вони трапляються постійно. Рідко кому за таких умов вдається вижити. Тому я з вами згоден в тому, що потрібно проводити одночасну приватизацію, щоб вибити в бюрократії ґрунт з-під ніг.

Через декілька хвилин мала прийти делегация однієї з провідних іноземних фірм «Голдстар», тому законодавці і бізнесмени порушили й тему України на зовнішньому ринку.

В. Г.: Франція, Німеччина встановили жорсткі митні бар'єри щодо поставок товарів з південно-східних країн на європейський ринок, тому ці фірми дуже зацікавлені в півдні, яким для них легше працювати в Україні. Будувати тут завод, використовувати дешеву робочу силу, науковий потенціал, висококваліфіковані кадри, щоб звідси здійснювати експансію в Європу. «Голдстар» це з'ясувала однією з перших.

В. Т.: В цьому є ризик. Я маю справу з західними та південно-східними фірмами і можу підтвердити, що почалася жорстка, а б навіть сказав, жорстока боротьба між Західною Європою та США й «чотирма тиграми». На цьому можна зиграти.

В. Г.: Не можна, а просто необхідно. Це на сьогодні один з небагатьох напрямів, на яких можна піднести нашу промисловість.

В. Т.: Незабаром я їду до Японії та Південної Кореї для відкриття в цих країнах своїх торговельних представництв і готовий виступити посередником з того кола питань, яке ви мені окреслите. Нині важливо не стільки одержати прибуток, скільки налагодити серйозні економічні взаємовідносини.

В. Г.: Дякую за пропозицію, ми її розглянемо. Я думаю, що в Україні є непогані шанси для застосування іноземних інвестицій, для економічного співробітництва. Є цікава ідея спільної

діяльності з однією японською фірмою, це побудувати ціле наукове містечко. Це одне з найпотужніших в технологічному плані підприємств. Японці зацікавлені у використанні нашого інтелектуального потенціалу: готові будувати тут лабораторії, представляти нам свої. Вони досить високо оцінюють конкурентоспроможність нашого наукового потенціалу.

Сьогодні йдуть серйозні розмови й про створення так званого проекту «45-ї паралелі». Це проект будівництва трансконтинентальної автотраси безмитної траси Київ — Лісабон, яка пройде по всій Європі. Це дуже простіть транспортування товарів (митний контроль — тільки на кінцевих пунктах). Вважається, що ця дорога стане одним з головних транспортних нервів однієї Європи. Далі траса може простягатися на схід — до Алма-Ати.

В. Т.: Тим більше необхідно вже сьогодні подбати про те, щоб з цим рівнем співвідносилися закони, система ліцензування, податки, кадри, інформаційні служби і такі інші. Вони мають бути такими, щоб не заважали бізнесу, а навпаки, допомагали йому.

В. Г.: Давайте скажемо прямо, що Україна сьогодні не готова нормально діяти в рамках ринкової економіки, особливо у зв'язку з виходом на рівень міжнародних контактів.

Сьогодні до нас надходять багато пропозицій про надання вигідних кредитів, однак ми маємо нікому інформації про цих осіб, їхні фірми. Думаю, такою діяльністю повинні займатися комерційні банки та фірми. Під час поїздки до Ізраїлю мені вдалося домовитися з мультимільйонером Абенбергом про створення спільної інформаційно-консалтингової фірми, котра займатиметься проробкою успішних проектів, угод тощо. Будуть відкриті філіали в Ізраїлі, інших країнах.

Розмова перервалася через прийом делегації «Голдстар», де був присутній за запрошенням В. Гринів та В. Толочку. Як зустріч підтвердила їхні висловлення щодо поглиблення південноєвропейських фірм в Україні.

В. Т.: Мені здалося симпатичним те, що такий гігант, як «Голдстар» почав своє схвалення з дрібниць — виготовлення й торгівлі парфумерними виробами, так би мовити, від простого до складного. Я також з цього починав, а тепер тісно пов'язаний з хімічним виробництвом, металургією, будівництвом... Тобто хочу сказати, що без дрібних та середніх виробництв не обійтись.

В. Г.: Ось уже декілька місяців розробляється «Програма сприяння малому та середньому бізнесу в Україні». До її розробки я залу-

чив багато спеціалістів. Сюди ввійдуть банківські, інформаційні забезпечення і багато іншого, про що ми з вами говорили. Але головна особливість програми — у створенні середовища, яке зруйнує економічну монополію. В будь-якій цивілізованій країні малому й середньому бізнесу надаються пріоритети, в нас же поки що навпаки.

Великий бізнес до нас піде з колосальними труднощами, вимагатиме особливих повноважень, тому потрібно створити умови, щоб не тільки наш, а й західний малий бізнес створював йому конкуренцію. Нешадливо, наприклад, у Києві проходила виставка товарів, які випускають невеличкі фірми Південної Угорщини. Ці товари досить-таки конкурентоспроможні на світовому ринку, до того ж угорські підприємці готові до будь-яких форм розрахунків та співробітництва, на що навряд чи піде якась велика фірма. Радше їй те, що виставку на високому рівні з нашого боку організував СП «Український бізнесцентр» без будь-якої допомоги держави. Це — перша ластівка. Тільки підприємницька діяльність спроможна розчистити авгіві стайні нашої економіки. А для цього потрібні в першу чергу добре розроблені закони. Без допомоги бізнесменів їх важко створити. Такі групи вже працюють у Харкові, Києві. Я б дуже хотів, щоб така група була й у Донецьку.

В. Т.: Ми будемо брати участь, тому що в цьому зацікавлені. Але щоб розвивався малий і середній бізнес, потрібні позитивні гарантії. Гарантом має виступити держава, тому що на Заході нікому більше ніяк не повірять і ні в якому разі не можна ці кошти вкладати в чергові «проекти сторіччя», це великий ризик.

В. Г.: Ви міркуєте правильно: дрібні підприємства швидше діють і дають прибуток. Для підтримки бізнесу необхідно створювати банки з участю іноземного капіталу.

Сергій РЯВОВ, журналіст.

Київ. Р. С. Коли матеріал було підготовлено до друку, до редакції зателефонував В. Толочку і повідомив, що на прохання В. Гринів він перебував у Москві для участі в установчій конференції організації «Східноєвропейське співробітництво та торгівля».

— Дуже вигідна справа, — пояснив Володимир Михайлович. — Як отримати із закордонних членів організації, мобілізувати місце на товарній біржі, «ВЕСТ» стане незабаром великим європейським торговельним домом. Від співробітництва з яким Україна тільки вииграє.

13 ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Володимир Давидович КОНАШЕВИЧ — типовий представник невеликого покоління. Народився 1936 року в Борні в Чернігівщині. Батько — учитель політ під Сталіноградом.

Закінчив Історичний факультет Львівського університету. Кандидат історичних наук. Працював у комсомолі, 12 років — у пресі: заступав редактора журналу «Дніпро», редагував щорічник «Наука і культура України». Останні 12 літ — перший заступник голови правління Товариства книголюбів.

це 34 тисячі діючих первинних осередків на промислових підприємствах, у селі, в установах, навчальних закладах. У його складі майже кожний десятий житель України: це 2,5 тисячі клубів книголюбів; 1,5 тисячі громадських бібліотек; це 86 тисяч громадських книготоргів, кожний з яких за рік реалізував книжок на 24 мільйони карбованців; це численні книжкові свята, вечори, літературні дискусії, театри; це благодійні заходи для дітей-сиріт, інвалідів, шефство над чорнобильцями...

— А як справи на селі? Як місце літератури у його культурному відродженні, як розповсюджують книгу серед сільської молоді?

— Кілька років тому Товариство виділило 1 мільйон 700 тисяч карбованців на по-

гурманам! Десятиліттями духовно збіднені селяни повторювали порожню застосу — дві системи книжкової торгівлі: державна (багата за нашою бідністю) — для міста і кооперативна (бідніша не була) — для села. Без радикального втручання держави цього питання не розв'язати!

— Ви загалом за роботу з молоддю. Неповідаю в якійсь з українських інформаційних телепрограм довелось багатьом сюжет про роботу Фонду культури України з дітьми: уроки народознавства, поширення української абетки...

— Щодо української абетки — то це лише розділ запланованої програми. Він уже має свою історію трагіко-героїчного змісту. Практична робота на виконання Закону «Про мову в Українській РСР» наразилася на одну з багатьох труднощів: відсутність цна-

— Не хотілося б, щоб склалися враження, ніби в Товаристві книголюбів не існує проблем. Що хвилює тепер ваших колег? Як збираєтесь долати труднощі?

— Цього не хотілось би й мені, бо то була б неправда. Проблем багато. Наші, внутрішні, внутрішні, долатимемо власними силами. Серед них чи не найважливіша проблема — кадрова (йдеться про штатні й громадські сили). В цілому здоровий кадровий корпус Товариства має певну частину людей, які й досі не вийшли з тієї старої, застарілої поглядів. Формується й нова група, уражена «хворобою ринку»: де в кого домінує комерційна робота, втрачається смак до просвітницької діяльності...

Ще одна проблема — обтяжливе оподаткування зу-

В ІНТЕРЕСАХ НАРОДУ ЧИТАЮЧОГО

— Українська читацька спільнота — одна з давніх громадських організацій, яка створювалася, як відомо, в горішній застінці часи. Як «вписується» ваше Товариство в загальноукраїнський демократичний процес?

— Застійність — то лиш хронологічна позначка в біографії Товариства книголюбів. Головне, що воно, хоча й було створене у важкі роки, згуртувало різних людей навколо їх спільного інтересу до книги, літератури і культури.

Чимало привнесених іззовні невеличких епізодів з життя організації можна було б пригадати. Говоримо ж, однак, про поступ демократії...

Ми порівняно легко пережити той, скажіть, 6, недовольний подив наших високих «кураторів», який ще в 1985–88 роках спричинила сама постановка на пленумі правління питань про поглиблення громадських засад і розвиток демократичної природи Товариства.

Один з етапів демократичного оновлення Товариства книголюбів України логічно завершився прийняттям і ратифікацією його власного Статуту. Шоправда, це сталося на 17-му році існування Товариства. Але ж сталося!

— Як же Товариство книголюбів сьогодні, чим воно живе?

— Товариство сьогодні —

повнення 17 тисяч бібліотек сільських шкіл. Добити для сільської молоді «проривну» до літератури важко. Істотно не впливає на розв'язання цього питання і традиційний щорічний огляд спільної роботи організації Товариства та Співжиткооперації щодо пропаганди і розповсюдження книги на селі, якими 6 вітчимів його показники не були. Переконалися в цьому, розпочавши задовольняти попит сільських читачів через пошту. Практика розвиває міф про примітивні культурні потреби села: з найвіддаленіших хуторів одержують такі замовлення, що й не снілось дитині міським книжковим

вих для дітей і ефективних аботок. Наше Товариство залучило до цієї роботи письменників, учителів, вихователів, психологів, художників, лікарів. Розроблено і апробовано тексти, художнє оформлення. Та з'явилися перешкоди: нестача паперу, картону, фарб, небезпечна поліграфіст браться за економічно не вигідну за умов ринку роботу. І все ж таки: 100-тисячним тиражем кожна побачила світ «Алфавітні усмішки» Ганни Чубач, «Українська азбука» Варвари Гринько, «Пташина абетка» Віктора Терена. На підході «Народознавча абетка», «Весела арифметика», лічильні.

мояле згорання культурно-освітньої і благодійницької роботи. Чи не парадокс: наша громадська організація з доброї волі і на власні, зароблені нею кошти працює в інтересах держави і... задихається під тиском державних податків.

Проблеми, проблеми... Вони викликають обурення і протест, але співзвучно з оптимізмом, з вірою в те, що високі закляти і декларації нарешті підтвердяться діями.

Розмову вів
Юрій НЕСТЕРЯК,
спеціальний кореспондент
«Голосу України».

Спорт

КОЛОСКОВЩИНА НЕ ЗДАЄТЬСЯ...

У Москві з інтервалом у добу сталися дві події, які, безумовно, привернули до себе увагу прихильників футболу на території колишнього карбованцевого простору. Спершу під головуванням колишнього воротаря «Спартак» з Москви та збірної розпущеного СРСР Анзора Каназашвілі 170 спеціалістів, які представляли 62 регіони Росії, було проведено зустріч. Йі оголосили установчою конференцією. Вона й заснувала Всеросійську асоціацію футболу. Прийнято, як відомо, Статут нової організації, внесено пропозиції про порядок проведення чемпіонату Росії. Зокрема, обговорювався варіант участі в чемпіонаті 16 команд вищої ліги, 40 — першої (західна і східна зони) та 120 команд другої ліги (шість зон).

Обрано виконком асоціації. Її головою став А. Каназашвілі. Серед дев'яти віце-президентів — Косіянтин Бесков, Віктор Понедельнік, Валентин Іванов...

Але, як стало відомо, не збирається оголошувати капітальної Федерації футболу колишньої РРФСР, яку очолює Юрій Никров. Отож основні бойові дії, схоже, ще попереду.

Друга подія — пленум Федерації футболу неблизька

Футбол

СРСР. Його підсумок — перелікований цієї організації, яка відтепер називається асоціацією Федерації футболу незалежних держав. А очолює її (правильно ви подумали) — непомітний Віслав Колосков. До цього гурту пристало ряд Федерації. Асоціація планує проводити свій чемпіонат.

Усе це, звісно, дивує, бо існує Указ Президента Російської Федерації про те, що до 2 лютого наступного року всі колишні союзні структури мають припинити своє існування.

— Спостерігається елементарна боротьба за владу, сферу впливу, — коментує голова Федерації футболу України Віктор Ванников. — Зрозуміло, що пан Колосков та його опричники без бою зброї не складуть і відстрілюватимуться до останнього патрона. Адже на карту поставлено: життя або...

Утім, оті бої, канонада від яких докотилася й до України, не повинні нас хвилювати. До них справ ми, на щастя, ніякого відношення

не маємо. Спитати б: чому це вони повинні нас більше турбувати, ніж події в футбольному житті Німеччини, Нідерландів, Англії, Італії тощо?

Наше ж головне завдання — прискорити вступ до ФІФА та УЄФА (слава Богу крита, здається, починає скресати) і провести на найвищому рівні національний чемпіонат нашої держави і розіграш Кубка.

— Вікторе Максимовичу, після того, як ФІФА, а точніше її генеральний секретар пан Блаттер, змінила гнів на милість і наш вступ до цієї організації — справа найближчого часу, мабуть, свої погляди на Україну тепер звернули якісь інформанти, які випускають спортивний одяг, інвентар?

— Так. Першими руку дружин нам подали з Австрії. Є пропозиції й з інших країн Європи. Але поки ще не час говорити про все це детально. Та й права я не маю, бо це комерційна справа. Але згодом інформацію про ділові контакти нашої Федерації подамо в солідному обсязі.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На олімпійській хвилі

З АЛЬБЕРВІЛЕМ ЯСНО, А З БАРСЕЛОНОЮ?

Кілька днів тому президент НОК України, дворазовий олімпійський чемпіон Валерій Борзов запросив журналістів на розмову.

А присячено її недавнім подіям, які відбулися в Москві та Мінську. Московська зустріч лідерів восьми олімпійських комітетів завершилася утворенням Ради президентів національних олімпійських комітетів, яка функціонуватиме протягом так званого перехідного періоду. Вона покликана сприяти визнанню МОКО олімпійських комітетів незалежних держав, координувати роботу по підготовці та участі в Олімпійських іграх 1992 року. Шоправда, зазначено, що не обходиться визнання цього органу з боку МОК, а також главами урядів СНД.

Достій успішною була нарада олімпійських президентів і в столиці Білорусі. Вони вирішили порадити федераціям з окремих видів спорту також утворити ради президентів. Адже жодна союзна федерація нині не зареєстрована і опинилася поза законом. І тут міждержавна Рада президентів могла б координувати роботу.

Журналіст дізнався від президента НОК України про те, що прийнято звернення до президента МОК Хуана Антоніо Самарана. У ньому, зокрема, пропонується використати для об'єднаної команди в Альбервілі олім-

пійський прапор і олімпійський гімн, а на офіційних церемоніях нагородження після призначення переможців називати також державу, до якої належить спортсмен. На церемоніях відкриття і закриття ігор наші спортсмени хотіли б мати в руках маленького формату національні прапори...

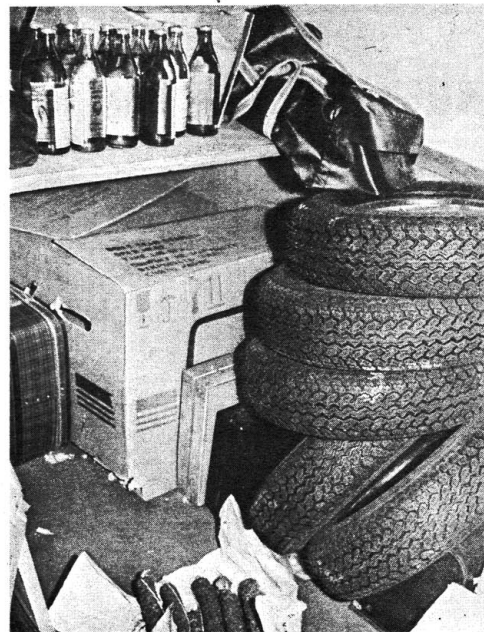
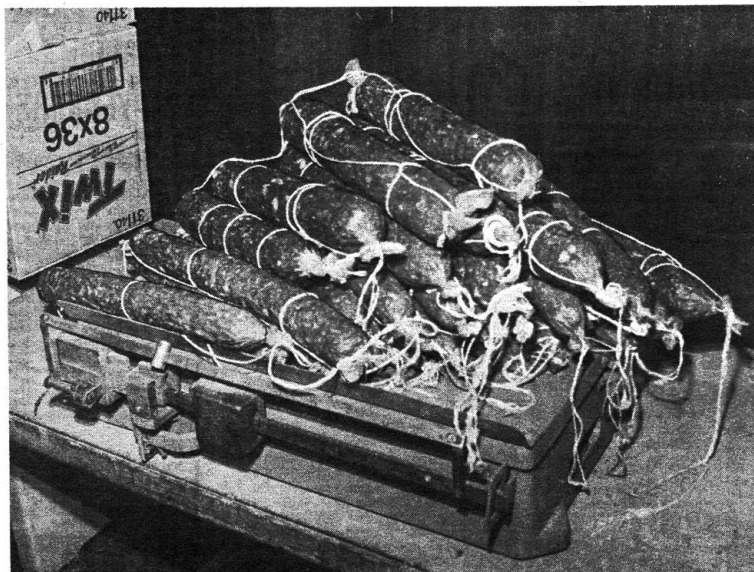
Це все стосовно Альбервіля, де змагатимуться лицарі зимових видів спорту. А що ж нас чекає в Барселоні влітку?

Чи зможе Україна виступати в столиці Каталонії самостійною командою? — Однозначну відповідь дати тепер важко, — сказав В. Борзов. — Представники цих видів спорту, з яких вже проведено відбіркові змагання, уявляють до збірних СНД. А от плавіць, легкоатлетів тощо, за умов позитивного рішення МОК, зможуть утворити незалежну збірну України, яка виступатиме під національним прапором.

— А як за коштами для цієї команди?

— Якщо відверто, то поки що суттєво. Маємо, як кажуть, на «чорний день» 150 тисяч інвалідних карбованців. То для змагань та реєстрації. Але це, звичайно, мало. Зрозуміло, ми звернемося на підтримку спонсорів. Об'єднаємо допомоги українська діаспора,

Віктор ГЕНЧУК.

КОРДОНИ ПРОЗОРІ. ПОЛІЦІ МАГАЗИНІВ ТЕЖ

Вони приїжджають і не торгуючись купують усе. Залишають нам папірці, а вивозять... Коли не вірять, приїдуть до будь-якого поїзда, що вирушає до Росії чи в якусь іншу республіку колишнього Союзу. Он кажуть, що в Сумській області люди уже виходять на колії і зупиняють поїзди. Скільки там усього знаходять... Тож поліції наших магазинів порожні, а торгова мафія продає все заїжджим купцям, бо дорожче платять.

Все це і навіть більше мож-

на почути у чергах біля магазинів, які зовсім не зменшилися попри всі запевнення, що ось, мовляв, із лібералізацією ціни дещо з'являться. Звідки воно, оте щось, візьметься, коли виробництво товарів зникнулося, грошова маса зростає, а те, що називають лібералізацією, взагалі нею не є.

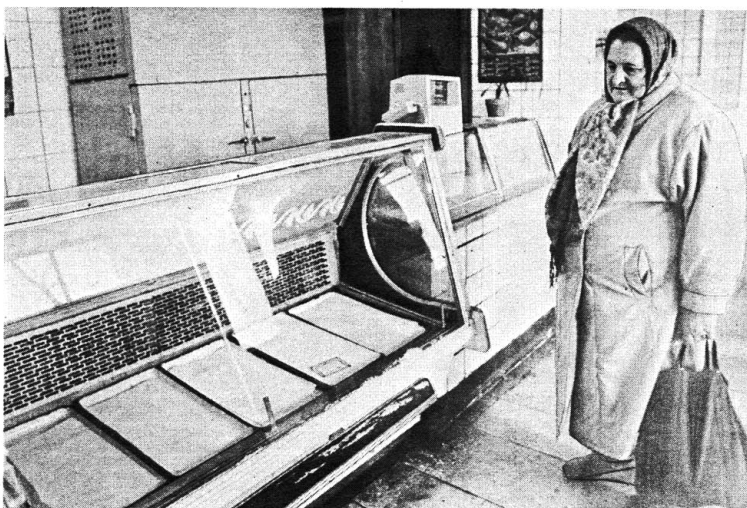
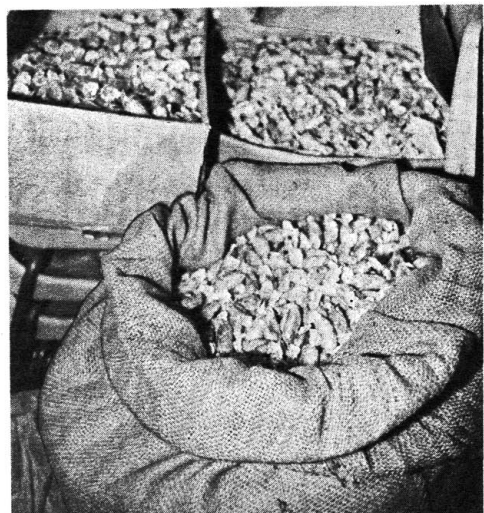
Тому отим розмовам біля магазинів у правдивості не відмовиш. Можливо, за винятком того, що вже зупиняють поїзди. Це все народні фантазії,

а поїзди як їхали, так і їдуть. І везуть.

Тільки з Київського залізничного вокзалу протягом доби від'їжджає близько 260 тисяч пасажирів, і лише п'ять працівників оперативно-пошукової служби, або так званої митниці, здійснюють нагляд за вивезенням гостродефіцитних товарів за межі України. Що вони можуть! На цих фотографіях ви бачите тільки маленьку частину того, що вдалося затримати. А скільки їх (масла, м'яса, консервів, побутової техніки тощо) упало в ту безодню.

Отже, люди ще не вийшли на колії, але це може статися, якщо щойно створена українська митниця не візьме справу до своїх рук. Бо поки що наші кордони прозорі. Аж надто прозорі.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Укрінформ.

Ар'є ЛЕВІН:

«Цей рік був для нас успішним...»

Нещодавно в Києві побував посол Держави Ізраїль у Москві пан Ар'є Левін. Під час візиту він дав голові Товариства єврейської культури України Іллі Левітасу інтерв'ю, яке друкується нижче.

— Чи задоволені ви своїм візитом до Києва?

— Дуже. Ми провели переговори з міністром закордонних справ, обмінялися нотами про встановлення дипломатичних відносин у повному обсязі, про відкриття посольства Ізраїлю в Києві.

— Після розпаду Радянського Союзу послом в якій країні ви себе вважаєте?

— Ізраїль визнає суверенніми державами всі колишні республіки СРСР. І доки ці держави не буде направлено послів, я представлятим у них свою країну.

— Чи є вже кандидатура на посаду посла в Україні?

— Ще немає.

— Чи буде якась відмінність у відносинах Ізраїлю з новими державами?

— Давайте говорити про Україну. В Ізраїлі чимало розмов про відкриття в Радянському Союзі ми називаємо ІХ «росіанам». А насправді більшість з них є вихідцями з України. Як ІХ

називати? Мої батьки — теж уроженці України. Звідси наші діди й прадіди. У нас дуже багато корінних зв'язків... Тому обидві наші країни зацікавлені в розвитку відносин, тим паче, що наші економіки доповнюють одна одну. Що потрібно Україні — є в нас, що треба нам — є в Україні... В Ізраїлі, скажімо, господаринні сільське господарство, науково-промисловий комплекс, електроніка, медична апаратура, комп'ютери, фармакологія. Отже, нашим країнам потрібна точна опора, добра воля.

— Як ви ставитесь до подійного громадянства, тобто чи може людина бути громадянином і України, і Ізраїлю?

— У нас це не суперечить закону. Громадянин Ізраїлю повинен дотримуватися наших законів: сплачувати податки, служити в армії, виконувати інші обов'язки та користуватися благами. За цих умов він може бути громадянином України.

— Результати війни в Перській затоці, відкриття посольства в Москві, скасування резолюції ООН, яка визнає єврейський як форму расизму, встановлення дипломатичних відносин з на-

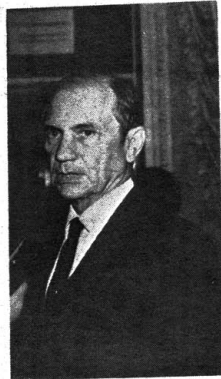
ми новими державами, контакти з Китаєм, прямі переговори з арабськими країнами... Чи вважаєте ви 1991 рік успішним для Ізраїлю?

— Так, ви маєте рацію. Але ви перелічили не все. Ми впорядкували свої відносини з країнами Східної Європи. Два роки тому ми про це й думати не могли. Відбулася ще одна подія, про яку ви не згадали: знато всі переходи для повернення євреїв на свою історичну батьківщину. І євреї йдуть до нас. Думаю, і новий рік буде не гіршим.

— Переговори з арабськими країнами — чекаєте ви від них конкретних результатів чи це лише щабель до майбутніх успіхів?

— Те, до чого ми прагнули 40 років, здійснюється. Досі арабські країни, крім Єгипту, не хотіли визнати факт нашого існування й уникати прямих переговорів з нами. Хоча вони й тепер ще не визнавали нас юридично і ми перебуваємо в стані війни, переговори дають певну надію.

— Чи змінилося сьогодні ставлення Ізраїлю до Організації визволення Палестини та її лідера Ясера Арафата?

— Ні, тому що не змінилася ні сама ОВП, ні Ясир Арафат. Чимало організацій, що входять до ОВП, навіть навіски, стали бойовничішими щодо нашої країни. Вони не відмовилися від терору, шість-сім років перебувають у себе кілька наших військовополонених і роблять вигляд, що нічого не відбувається. Вони загрожують тим арабським організаціям, які йдуть з нами на контакти. Арафат не знімає напруженості в цих відносинах. Ми прагнемо переговорів, а вони спотворюють своїх дітей на інтифаді, продовжують убивати.

— Дякуємо за бесіду.

ОЧИМА ЗАРУБІЖНИХ КОЛЕТ

Гуманітарна допомога західних країн колишнім радянським республікам стає предметом своєрідного суперництва між Сполученими Штатами та деякими країнами Західної Європи, зокрема, Францією. Паризькі розмови свідчать, що до процесу підключився блок НАТО, зважаючи на цю спробу США перехопити пальму першості та забезпечити свій вплив у нових країнах.

Франція, зі свого боку, спільно з деякими державами до того, щоб допомогти Європейському співтовариству перебувати до адреси і раніше, ніж антагоніст Північноатлантичного альянсу.

«Індепендент» (Великобританія).

Японський експортно-імпортний банк планує відкрити у вересні цього року своє перше представництво в Москві, щоб сприяти проведенню радикальних реформ в країнах — учасниках співдружності «Великих Держав». Після відкриття свого філіалу банк має намір активізувати фінансові операції з підприємствами та організаціями СНД, які досі обмежувалися фінансуванням лише експортно-імпортних угод. Надалі банк забезпечуватиме реалізацію урядових (апошніх — Ред.) програм зарубіжних інвестицій, а також адилітати кошти компаніям, які організовують на території колишніх радянських республік спільні підприємства або відкривають власні філіали.

«Іоміурі» (Японія).

Поки що в американському держдепартаменті більше роботи і турбот, ніж радості з сабою й демократію в колишньому Радянському Союзі. Сьогодні тут мало хто навіть знає, як називаються деякі нові країни. Держдепартамент намагається знати людей, які могли б представляти інтереси США в цих колишніх радянських республіках. Однак це не так просто зробити. По-перше, треба хоч трохи знати мову країни, а по-друге, є мало бажаних туди їхати через економічну розруку, що там панує...

Крім цього, адміністрація буде важко розглядати замовлень про подання допомоги. Вже ні буде практично неможливо добитися цього, бо американці вимагають від свого президента переключитися з проблем зовнішньої політики на проблеми внутрішньої.

Телекомунікації «ЕН-61-сі» (США).

Штрихи до політичного портрета

«ЖОДНУ ЛЮДИНУ Я НЕ НАЗВУ МІГРАНТОМ...»

Чому росіяни в Казахстані проголосували за Назарбаєва!

Пригадується, першим поштовхом до події в Алма-Аті у грудні 1986 року стала національність нового лідера республіки: «прислали росіянина».

На недавніх президентських виборах, коли знову постало питання про лідера Казахстану, про це важко було не згадати. В республіці, де 42 відсотки казахів, 38 відсотків росіян, а ще — українці, білоруси, німці, корейці, національність президента мала чимале значення.

За кандидатом у президенти уважно слідкували зусібіч, і будь-яка незначна заява загрожувала «сбавом» на виборах. Не допомогли б ні переконлива економічна програма, ні особиста популярність і авторитет у світі.

Вражаючи результати голосування показали: Нурсултан Назарбаєв жодного разу не «підсказувався» на національному питанні. Навіть в місяцях соціального напруження республіки — Уральську, Усть-Каменогорську він набрав понад 90 відсотків голосів. У колишньому радянському Ленінську з переможним більшістю російськомовного населення він отримав майже 99 відсотків, в Усть-Каменогорський районі — також 99... А ось серед двох відсотків (або 150 тисяч чоловік), що проголосували проти президента-казаха, більшість — прихильники казахських національних рухів.

Все ж чому так дружно й беззабіжно російськомовне населення віддало голоси за Назарбаєва?

Віктор КИЯНИЦЯ. «Московские новости», 15 грудня 1991 року.

Репліка

Нова стаття нашого експорту?

Схоже, що «смути часи» — благодатний період для самозванців марів, цилітелів та чародіїв. Нас чим уже здивуєш, і, мабуть, враховуючи зниження «попиту» на внутрішньому ринку, наприклад, прийшли до чародіїв вирішити за кордон.

Землею обітованою, Меккою для сотень знахарів і марів усіх мастей з колишнього Союзу стала Югославія, де війна в Хорватії зачепила практично кожну сім'ю. І вони з готовністю й великим бажанням вірять у все, що обіцяє порятунок. І ось на цьому багатому наших співвітчизників вирішили поспекулювати. Практично в будь-якому сербському містечку ви знайдете «радніського» знахаря чи знахарку, до яких «не заростає народна тропка». Виступають приїжджати «чорні» і «білі» маги й по місцевому телебаченню, причому в «ударний час».

Багато галасу набрав у Югославії досить відомий Алан Чумака, досі один з белградських журналістів, ось уже півтора року з номера у номер публікує «чарівний портрет» Чумака, що його сам автор «заряджає» з Москви.

Якось в белградському відділенні міліції ми побачили таку картину: двоє — чоловік та жінка — у білих до п'ят балдахонах, з палицями в руках і величезним хрестом на грудях. Черговий міліціонер, котрий складав протокол, роздратовано відкашлював, обидвоє, вкриті надію, шось, прозвучало. Нам довелося прийти йому на допомогу.

— Іоанні Христителю, Діва

Марія, — без удаваної скромності відрекомендувався вони.

Німа пауза. Ми перекладаємо міліціонеру. У відповідь поглядає очі на лоба.

— Так, а той самий Іоанн, котрий хрестив самого Ісуса Христа, — повторює «божа людина», — не мортянушим оком, додає: — Ми — космічна пара. Носимо одяг космічного світла й наше завдання — вибрати в себе всю енергію злі і п'яних. Ми рятуюмо все, що можемо врятувати...

Міліціонер попросив їх показати паспорти. «Іоанном Христителем» виявився 50-річний Юрій Кривоногов, колишній юбернетик, а «Дівою Марією» — його 33-річна дружина Марина, колишня журналістка. Місце проживання подружжя пари — Київ. Прибули зі столиці України в Югославію, за їхніми словами, щоб «хрестити й відкривати серця людей, котрі сьогодні в цій країні переповнені ненавистю».

Звичайно, міліція їх відпустила, а згодом, включивши їх якось ввечері телевізор, побачив «святую пару», яка розмірковувала про апокаліпсис, котрий настане у листопаді 1993 року. Від знайомих ми чули, що «Іоанн» та «Марія» зараз надзвичайно популярні в столиці. На їхні шоу збирається величезна аудиторія.

Усе повторюється, як і у випадку з Аланом Чумаком. Шопарда, своєї чудотворної картини вони поки що не придумали. Але, як кажуть, це не вечір.

Е попит, є і пропозиція.

Андрій БАТУРІН. Белград.

Коротко

Гранничну норму вивезення товарів — на суму до 1000 карбованців на одну людину — встановив литовський уряд. Нинішнього року заборонено вивозити з Литви вершкове масло, сир, цукор, олію. М'яса дозволяється брати із собою не більше кілограма. Автомобілісти, які виїжджають з республіки, можуть мати в багажі лише 40 літрів бензину.

Хочеш добре жити — заробляй. Саме такий зміст укажу, підписано президентом Таджикистану Набієвим. Згідно з цим документом на таджицькій території скасовуються обмеження на заробітну плату та збільшення коштів, що йдуть на споживання. Керівництво республіки впевнено, що такі заходи сприятимуть підвищенню трудової активності населення.

Реорганізація найвищого ешелону виконавчої влади — Ради Міністрів здійснюється в Латвії за ініціативою її голови Годманіса. Мета — підвищення відповідальності міністрів за їхні темпи приватизації. Внаслідок передбачених змін значно скоротиться управлінський апарат. А дев'ять міністерств взагалі зникнуть: їх або об'єднають з іншими, або ліквідуватимуть.

Власне «політбюро» матиме Демократична партія Росії. На засіданні її правління обрано політичну раду в складі 12 чоловік. Виконувати обов'язки голови політради доручено лідеру ДПР Миколі Травкіну.

Через відміну багатьох авіарейсів цього року стане набагато важче виїхати з Києва до інших міст колишнього СРСР. Натомість, як повідомив молдовський міністр транспорту Козлов, передбачено відкрити авіалінії до Варшави й Стамбула.

Стрімко зростає кількість донорів у казахстанському місті Аркалик. А пояснюється цей феномен просто. Згідно з постановою Аркалицького міськвиконкому віднини донори, що мають довідки з обласної станції переливання крові, можуть придбати в магазинах два кілограми цукерок, півкілограма імпортованого чаю, два флакони шампуню й дещо з одягу.

Знезацька підскочив попит на собак у містах російського Примор'я. А спричинило його скасування в Китаї закону, який забороняв тримати вдома цих тварин. От і кинулися китайці за кордон до сусідів у пошуках «друзів наших менших». Торгівля здійснюється за бартером: за породистого песика дають шкряпу куртку.

9 січня ц. р. в нашій газеті було опубліковано дані МЗС України про визнання України та встановлення дипломатичних відносин між Україною та державами світу. У відкритті на численні прохання читачів подати повний список цих держав пропонуємо його вашій увазі — нашу незалежність визнали 77 країн і Організація визволення Палестини, а з 13 із них встановлено дипломатичні відносини.

1. Польща 2. Канада 3. Угорщина 4. Литва 5. Латвія 6. Росія 7. Болгарія 8. Естонія 9. ЧСФР 10. Швеція 11. Хорватія 12. Словенія 13. Туреччина 14. Монголія 15. Швейцарія 16. Аргентина 17. Норвегія 18. США 19. Ізраїль 20. Мальта 21. Афганістан 22. Німеччина 23. КНДР 24. Лівія 25. Франція 26. Японія 27. Італія 28. Беларусь 29. Казахстан 30.

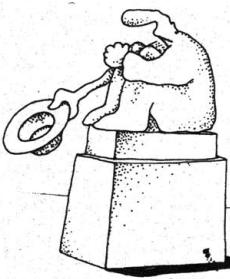
Що почім

Вільнюс

У торгівлі Литви стільки змін, що важко навіть простежити за ними. Ясно поки що одне: наведений гірсько-мишоловчий практикою своїх попередників, які після різкого підвищення цін змушені були подати у відставку, теперішній уряд виводив тактику ступеневого підвищення цін — сьогодні на одні товари, завтра — на інші. Внаслідок цього народ, не встигаючи стежити за ціновими змінами, змушений просто змирятися з своєю долею...

Ось і знову з 8 січня подорожники на 50 відсотків усі алкогольні напої і тютюнові вироби, на 40 відсотків — молочні продукти. Тепер пляшка горілки коштує 70-85 карбованців, кілограм масла — 32, пачка цигарок — від карбованця 50 копійок до 4 карбованців плюс та ж сума в загальних талонах. М'ясо і варена ковбаса продаються також по загальних талонах, ціни від 25 до 45 карбованців. Цукор, який продається тільки по цільових талонах (кілограм на одну особу щомісяця), — 10 карбованців.

На кінець січня запланована повна лібералізація цін. Правда, спеціалісти вважають, що в умовах, коли держава утримує монополію на торгівлю, цей процес обернеться черговим абсурдом. Тому осмілюється на будь-які прогнози дуже важко, хоча сміливіця у литовському суспільстві вистачає. Так що наведемо їхні гіпотези: ковбаса на ковбаса — від 300 до 350 карбованців, яловичина — від 60 до 90 карбованців, варена ковбаса — до 80 карбованців за кілограм. А на

Грузія 31. Вірменія 32. Куба 33. Китай 34. Чилі 35. Австралія 36. Республіка Корея 37. Мозамбік 38. Індія 39. Сьєрра-Леоне 40. Бразилія 41. Угандя 42. Ефіопія 43. Азербайджан 44. Киргизстан 45. Таджикистан 46. Узбекистан 47. Туркменія 48. Молдова 49. Перу 50. Таїланд 51. Іран 52. Коста-Ріка 53. Камбоджа 54. Данія 55. Фінляндія 56. В'єтнам 57. Алжир 58. Бангладеш 59. Мексика 60. Греція 61. Великобританія 62. Турк 63. Малайзія 64. Йемен 65. Судан 66. Оман 67. Лаос 68. Бельгія 69. Індонезія 70. Ірландія 71. Саудівська Аравія 72. Португалія 73. Ірак 74. Сінгапур 75. Іспанія 76. Ліван 77. Марокко 78. О.П.

Щодо дипломатичних відносин:

1. Підписано спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин з

ва в зернятах — до 2 тисяч карбованців за кілограм.

Мінськ

Післяжовірчине підвищення цін жителі Беларусі зустріли з розумінням, адже основні продукти харчування — м'ясо, молоко, хліб — не подорожчали. Обурення викликало хіба що збільшення вартості продукту в міській мережі транспорту в сім разів. Дуже ображені любителі подорожей відмовляються користуватися послугами авто-транспорту. Ось чому на шляхах частіше зустрічаються автобуси, якими два волі везуть через усі республіку двох пасажирів.

Бакү

Сьогоднішні ціни на основні продукти у республіці такі:

Хліб — 2 крб. 40 коп. за буханку.
Яловичина — 27 крб. по талонах або 65—120 крб. на ринку.
Масло вершкове — 35 крб. по талонах або 150 крб. на ринку.
Цукор — 7 крб. по талонах або 40 крб. на ринку за кілограм.
Рис, борошна та вермішель за продажу немає.
Сир — 40—50 крб. за кілограм.
Яйця — 2 крб. за штуку.
Молоко — 7 крб. за півлітра.
Картопля — 10 крб., яблука — 15—20 крб., мандарини — 35 крб. за кілограм.

Повідомлення надійшли від наших власних кореспондентів Миколи СТАНОВИЧА, Віктора ХОРОШКА та Ровшана АЛІЄВА.

СВЯТЕ МІСЦЕ НЕ ПОРОЖНЄ

Після переходу на вільні ціни такі пам'ятники можуть стати однією з основних ознак епохи кіля перебудови. Вони гідно заповнять порожні майдани та сквери міст СНД, де колись височіли монументи великим вождям. Малюнок Сергія ФЕДЬКА.

Республікою Польща (8 вересня 1991 року). Обмін нотами 4 січня 1992 року.

2. Протокол про встановлення дипломатичних відносин з Литовською Республікою (21 листопада 1991 року). Обмін нотами 12 грудня 1991 року.

3. Протокол про встановлення дипломатичних відносин з Угорською Республікою (3 грудня 1991 року).

4. Протокол про встановлення дипломатичних відносин з Республікою Болгарія (13 грудня 1991 року).

5. Обмін нотами про встановлення дипломатичних відносин з Республікою Вірменія (25 грудня 1991 року).

6. Протокол про встановлення дипломатичних відносин з державою Ізраїль (26 грудня 1991 року).

7. Встановлення дипломатичних відносин з Австра-

лією. Обмін нотами 26 грудня 1991 року.

8. Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин з КНР (4 січня 1992 року).

9. Встановлення дипломатичних відносин з Аргентиною (6 січня 1992 року).

10. Спільне комюніке про встановлення дипломатичних відносин з КНДР (9 січня 1992 року).

11. Встановлення дипломатичних відносин шляхом обміну листами між міністрами закордонних справ України і Великобританії (10 січня 1992 року).

12. Протокол про встановлення дипломатичних відносин із Швецією (13 січня 1992 року).

13. Встановлення дипломатичних відносин шляхом обміну листами між міністрами закордонних справ України і ФРН (17 січня 1992 року).

Такі дані надало нам МЗС України за станом на 17 січня 1992 року.

Артем ПРОХОРЕНКО.

Актуально

ОЧІКУЄ НЕЗАВИДНА ДОЛЯ...

У порушенні домовленостей щодо умов перебування у Вірменії Заїда Гамсахурдіа звинуватили керівництво цієї республіки член Військової ради Грузії Кітовані. Головна провина вірменських властей у тому, вважають у Тбілісі, що опальному президентові було дозволено безперешкодно виїхати до Західної Грузії. Його повернення може спровокувати громадянську війну в республіці. Отже, провину в цьому випадку розділять і керівництво Вірменії, заявив Кітовані кореспондентам. Він також повідомив, що Гамсахурдіа знову запропоновано виїхати з Грузії, інакше його очікує незавидна доля. Ми маємо достатньо сил та засобів, наголосив Кітовані, щоб змусити на свою користь ситуацію в західному регіоні. За його словами, туди вже направлено збройні загони, перед яки-

ми поставлено завдання відвести рух на транспортні магістралі, блокуючи прибічниками екс-президента.

Згідно з останніми повідомленнями, сам Гамсахурдіа, залишившись до громадянської війни, перебуває у місті Зугдіді й не збирається залишати Грузію.

ЛЕБІДЬ, ЩУКА І РАК

«Я не маю наміру йти з поста глави уряду», заявив під час розмови з журналістами президент Росії Єльцин. Відповідаючи на запитання з приводу критичні з боку глави російського парламенту Хабсбулатова дій уряду, він сказав, що це, на його думку, були надто емоційні оцінки. Як відомо, раніше з критикою політичності проведення економічних реформ виступив також віце-президент Росії Рущіков.

Погляд

КОСТЮМ — СВДОК ДАВНИНИ

Історія костюма — це історія народу. З цим погоджуються практично всі етнологи. Тому й інтерес до вбрання людей стародавніх часів не падає. Спеціалісти практично по всьому світу займаються реконструкцією одягу, який носили і сто, і тисячу років тому. Для фізичних істориків у цьому плані дуже цікавою є епоха вікінгів. Недавно вони реконструювали кіноچه вбрання того часу. Отак виглядали дружини вікінгів мореплавців.

Фото ТАРС.

Закон України

ПРО ДЕРЖАВНІ

Цей Закон визначає основні положення, платників державного мита, які здійснюють у своїх інтересах дії та одержують документи, що мають юридичне значення, в спеціальних та уповноважених установах.

Стаття 1. Поняття державного мита

Державне мито — грошовий збір, що справляється в судових та арбітражних органах, органах державного нотаріату, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства закордонних справ України, міських, сільських депутатів та інших органах, передавачих законодавством України, за вчинення ними окремих дій та видачу документів.

Стаття 2. Види державного мита

Державне мито є просте і пропорційне.

Просте державне мито справляється в твердій сумі.

Пропорційне державне мито справляється в процентному відношенні до відповідної суми.

Стаття 3. Документи та дії, за які справляється державне мито

Державне мито справляється:

- 1) за позовний заяв, із заяв (скарг) у справах окремого провадження, що подаються до судів, з касаційних скарг на рішення судів і скарг на рішення, що набрали законної сили, а також за видачу судами копій документів;
- 2) за позовний заяв, що подаються до органів арбітражного суду, та заяв про перевірку рішень, ухвал, постанов у порядку нагляду, а також про їх перегляд за нововідкритими обставинами;
- 3) за вчинення нотаріальних дій державними нотаріальними конторами і міськими, сільськими та селищними Радами народних депутатів;

також за видачу дублікатів нотаріальних документів;

Найменування документів і дій, за які справляється мито

1. 3 заяв і скарг, що подаються до суду, та за видачу судом копій документів:

а) за позовний заяв, при цінні позову: до 100 карбованців — понад 100 до 500 карбованців — понад 500 до 1000 карбованців — понад 1000 карбованців

б) із скарг на неправомірні дії органів державного управління і службових осіб, що ущемлюють права громадян

в) за позовний заяв про розірвання шлюбів

в разі поділу майна при розірванні шлюбів

г) за позовний заяв про розірвання шлюбів з особами, визнаними у встановленому порядку безсумно відсутними або недієздатними внаслідок душевної хвороби чи недоумства, або з особами, засудженими до позбавлення волі на строк не менше трьох років

д) за позовний заяв про зміну або розірвання договору майну житлових приміщень, про продовження строку прийняття спадщини, про скасування арешту на майно та з інших позовних заяв немайнового характеру (або таких, що не підлягають оцінці)

е) за заяв (скарг) у справах окремого провадження

ж) за позовний заяв про передодвірні спорах

з) за позовний заяв про розгляд питань захисту честі і гідності

и) за касаційних скарг на рішення судів і скарг на рішення, що набрали законної сили

тив, а також за видачу дублікатів нотаріальних засвідчених документів;

4) за реєстрацію актів громадянського стану, а також за видачу громадянам повторних свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану і свідоцтв у зв'язку із зміною, доповненням, виправленням і поновленням записів актів громадянського стану;

5) за видачу документів на право в'їзду за кордон і про запрошення в Україну осіб з інших країн, за внесення змін до цих документів; за реєстрацію і за продовження строків реєстрації іноземних паспортів або документів, що їх заміняють; за видачу або продовження посвідок на проживання; за видачу візи до іноземного паспорта або документа, що його заміняє, на право в'їзду в Україну і в'їзду в Україну, а також із заяв про прийняття до громадянства України і про вихід з громадянства України;

6) за пропуску громадян;

7) за видачу дозволів на право полювання та рибальства;

8) за виплату громадянам України сум про грошових переказів, що надходять з-за кордону;

9) за операції з цінними паперами; за операції, що здійснюються на торгових, сировинних, валютних та інших біржах;

за проведення аукціону; за угоди, здійснені на аукціонах;

за викуп майна державних підприємств відповідно до законодавства України;

10) за інші договори цивільно-правового характеру.

Стаття 4. Розмір ставок державного мита

Ставки державного мита встановлюються в таких розмірах:

Найменування документів і дій, за які справляється мито

1. 3 заяв і скарг, що подаються до суду, та за видачу судом копій документів:

а) за позовний заяв, при цінні позову: до 100 карбованців — понад 100 до 500 карбованців — понад 500 до 1000 карбованців — понад 1000 карбованців

б) із скарг на неправомірні дії органів державного управління і службових осіб, що ущемлюють права громадян

в) за позовний заяв про розірвання шлюбів

в разі поділу майна при розірванні шлюбів

г) за позовний заяв про розірвання шлюбів з особами, визнаними у встановленому порядку безсумно відсутними або недієздатними внаслідок душевної хвороби чи недоумства, або з особами, засудженими до позбавлення волі на строк не менше трьох років

д) за позовний заяв про зміну або розірвання договору майну житлових приміщень, про продовження строку прийняття спадщини, про скасування арешту на майно та з інших позовних заяв немайнового характеру (або таких, що не підлягають оцінці)

е) за заяв (скарг) у справах окремого провадження

ж) за позовний заяв про передодвірні спорах

з) за позовний заяв про розгляд питань захисту честі і гідності

и) за касаційних скарг на рішення судів і скарг на рішення, що набрали законної сили

1) за повторну видачу копії судового рішення, вироку, ухвали та іншої постанови суду

2. 3 заяв, що подаються до арбітражних судів:

а) за позовних заяв майнового характеру

б) за позовних заяв немайнового характеру, в тому числі із заяв підприємств і об'єднань про визнання актів вищестоящих органів недійсними повністю або частково; із заяв кооперативів про визнання актів органів державного управління або кооперативних органів недійсними повністю або частково

в) за позовних заяв по спорах, що виникають при укладенні, зміні або розірванні господарських договорів, що підлягають розгляду;

у Вищому арбітражному суді України

в інших арбітражних судах України

г) за заяв про перевірку рішень, ухвал, постанов у порядку нагляду, а також про їх перегляд за нововідкритими обставинами

3. За нотаріальні дії, вчинювані державними нотаріальними конторами і міськими, сільськими та селищними Радами народних депутатів:

а) за посвідчення договорів відчуження житлових будинків, квартир, дач, садових будинків і гаражів, належних громадянам на праві індивідуальної власності;

дітям, одному з подружжя, батькам

іншим громадянам

б) за посвідчення договорів відчуження транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів:

дітям, одному з подружжя, батькам

іншим громадянам

в) за посвідчення інших договорів, що підлягають оцінці

г) за посвідчення договорів поділу майна, договорів поруки та інших угод, що не підлягають оцінці

д) за посвідчення заповітів

е) за видачу свідоцтва про право на спадщину на суму:

до 100 карбованців

понад 100 до 300 карбованців

понад 300 до 500 карбованців

понад 500 до 1000 карбованців

понад 1000 карбованців:

одному з подружжя, батькам, повнолітнім дітям, онукам, правнукам

братом, сестрам, діду, бабі

іншим спадкоємцям

ж) за видачу подружжю свідоцтва про право власності на частку в спільному майні, наявному у час шлюбу

з) за посвідчення дозвіль на право користування і розпорядження майном, крім транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів та здійснення кредитних операцій:

дітям, одному з подружжя, батькам

іншим громадянам

и) за посвідчення дозвіль на право користування і розпорядження транспортними засобами:

дітям, одному з подружжя, батькам

іншим громадянам

5 карбованців

15 карбованців

15 карбованців

15 карбованців

50 карбованців

3 карбованці і, крім того, 60 копійок за кожну виготовлену сторінку

10 процентів цінні позову, але не менше 50 карбованців

300 карбованців

500 карбованців

300 карбованців

50 процентів ставки, що підлягає сплаті

при поданні заяви для розгляду спору в першій інстанції,

а по спорах майнового характеру —

ставки, вирахованої

виходячи з оспорюваної суми

1 процент суми договору, але не менше 30 карбованців

5 процентів суми договору, але не менше 100 карбованців

3 проценти виходячи з дійсної вартості транспортного засобу, іншої самохідної машини, механізму

5 процентів виходячи з дійсної вартості транспортного засобу, іншої самохідної машини, механізму

5 процентів суми договору, але не менше 10 карбованців

10 карбованців

10 карбованців

2 карбованці

5 карбованців

10 карбованців

3 проценти суми спадщини

3 проценти суми спадщини

10 процентів суми спадщини

20 процентів суми спадщини

5 карбованців

и) за посвідчення загальних дозвіль на право користування майном, включаючи транспортні засоби

1) за посвідчення інших дозвіль

2) за вжиття заходів до охорони спадкового майна

3) за вчинення морського протесту

4) за засвідчення вірності перекладу документа з однієї мови на іншу (за сторінку)

л) за вчинення виконавчих напівів

м) за засвідчення вірності копій документів та виписок з них (за сторінку), за засвідчення справжності підпису на документах, у тому числі справжності підпису перекладача (за кожний документ)

н) за передачу заяв громадян, державних установ, підприємств та організацій, селянських (фермерських) господарств, кооперативів, кооперативних, громадських організацій іншим громадянам, державним установам, підприємствам і організаціям, селянським (фермерським) господарствам, кооперативам, іншим кооперативним та громадським організаціям

іншим громадянським організаціям і вчинення інших нотаріальних дій, крім зазначених у підпунктах «а» — «н» цього пункту

о) за видачу дублікатів нотаріальних посвідчень документів

4. За нотаріальні та інші дії, вчинювані за межами нотаріальної контори, міських, сільських та селищних Рад народних депутатів за місцем надання послуги

5. За вчинення актів громадянського стану:

а) за реєстрацію шлюбів

б) за реєстрацію розірвання шлюбів; за взаємною згодою подружжя, яке не має неповнолітніх дітей

на підставі рішення суду, якщо одне з подружжя перебуває у першому шлюбі

на підставі рішення суду, якщо один з подружжя перебуває у повторному шлюбі

з особами, визнаними у встановленому порядку безсумно відсутними або недієздатними внаслідок душевної хвороби чи недоумства, або з особами, засудженими за скоєння злочину до позбавлення волі на строк не менше трьох років

в) за реєстрацію зміни прізвища, імені по батькові (крім зміни при реєстрації шлюбів)

г) за реєстрацію повторної зміни прізвища, імені та по батькові, не пов'язаних з реєстрацією шлюбів

д) за видачу свідоцтв у зв'язку із зміною, доповненням, виправленням і поновленням записів про народження, шлюб, розірвання шлюбів та про смерть

е) за видачу повторних свідоцтв про реєстрацію актів громадянського стану

6. За вчинення інших дій:

а) за видачу громадянам України закордонних паспортів на право в'їзду за кордон

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести в дію Закон України «Про державне мито»

2. Кабінету міністрів України: до 1 лютого 1992 року привести рішення у відповідності із Законом України «Про розробку та затвердження Положення щодо вжиття цього Закону».

Голова Верховної

м. Київ, 18 грудня 1991 року.

Постанова Верховної Ради

Про порядок введення в дію Закону

«Про державне мито»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести в дію Закон України «Про державне мито»

2. Кабінету міністрів України: до 1 лютого 1992 року привести рішення у відповідності із Законом України «Про розробку та затвердження Положення щодо вжиття цього Закону».

Голова Верховної

м. Київ, 18 грудня 1991 року.

Закон України

ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО

під судово-
та іншої

3 карбованці і, крім
того, 60 копійок за
кожну виготовлену
сторінку

10 процентів ціни
позову, але не менше
50 карбованців

300 карбованців

500 карбованців

300 карбованців

50 процентів ставки,
що підлягає сплаті
при поданні заяви
для розгляду спору
в першій інстанції,
а по спорах майно-
вого характеру —
ставки, вирахованої
виходячи з оспори-
ваної суми

1 процент суми дого-
вору, але не менше
30 карбованців
5 процентів суми до-
говору, але не менше
100 карбованців

3 проценти виходячи
з дійсної вартості
транспортного засо-
бу, іншої самохідної
машини, механізму
5 процентів виходя-
чи з дійсної вартості
транспортного засо-
бу, іншої самохідної
машини, механізму
5 процентів суми
договору, але не
менше 10 карбован-
ців

10 карбованців
10 карбованців
2 карбованці
5 карбованців
10 карбованців
3 проценти суми
спадщини
3 проценти суми
спадщини
10 процентів суми
спадщини
20 процентів суми
спадщини

5 карбованців

5 карбованців
15 карбованців

15 карбованців
50 карбованців

и) за посвідчення загальних дору-
чень на право користування майном,
включаючи транспортні засоби

1) за посвідчення інших доручень
1) за вжиття заходів до охорони
спадкового майна
й) за вчинення морського протесту
к) за засвідчення вірності перекла-
ду документа з однієї мови на іншу
(за сторінку)
л) за вчинення виконавчих написів

м) за засвідчення вірності копій
документів та виписок з них (за сто-
рінку), за засвідчення справжності
підпису на документах, у тому числі
справжності підпису перекладача (за
кожний документ)

н) за передачу заяв громадян, дер-
жавних установ, підприємств та орга-
нізації, селянських (фермерських)
господарств, колгоспів, кооператив-
них, громадських організацій іншим
громадянам, державним установам,
підприємствам і організаціям, селян-
ським (фермерським) господарствам,
колгоспам, іншим кооперативним та
іншим громадським організаціям і
вчинення інших нотаріальних дій,
крім зазначених у підпунктах «а» —
«н» цього пункту

о) за видачу дублікатів нотаріаль-
но посвідчених документів
4. За нотаріальні та інші дії, вчи-
нювані за межами нотаріальної кон-
тори, міських, сільських та селищних
Рад народних депутатів за місцем
надання послуги

5. За вчинення актів громадянсько-
го стану:

а) за реєстрацію шлюбу
б) за реєстрацію розірвання шлюбу;
за взаємною згодою подружжя, яке
не має неповнолітніх дітей
на підставі рішення суду, якщо
обоє з подружжя перебувають у пер-
шому шлюбі

на підставі рішення суду, якщо
один з подружжя перебуває у повтор-
ному шлюбі

з особами, визнаними у встановле-
ному порядку безвісно відсутніми або
недієздатними внаслідок душевної
хвороби чи недоумства, або з особа-
ми, засудженими за скоєння злочину
до позбавлення волі на строк не мен-
ше трьох років

в) за реєстрацію зміни прізвища,
імені та по батькові (крім змін при
реєстрації шлюбу)

г) за реєстрацію повторної зміни
прізвища, імені та по батькові, не по-
в'язаних з реєстрацією шлюбу

д) за видачу свідоцтв у зв'язку із
зміною, доповненням, виправленням і
поновленням записів про народження,
шлюб, розірвання шлюбу та про
смерть

е) за видачу повторних свідоцтв
про реєстрацію актів громадянського
стану.

6. За вчинення інших дій:
а) за видачу громадянам України
закордонних паспортів на право ви-
їзду за кордон

мито визначається
за ставками, перед-
баченими підпункта-
ми «ж», «з» цього
пункту
2 карбованці

25 карбованців
50 карбованців

5 карбованців
2 проценти суми, що
стягується, але не
менше 50 копійок

1 карбованець

карбованців

3 карбованці
у розмірі встановле-
них ставок за відпо-
відні дії (крім того
сплачуються фак-
тично пов'язані з
виїздом для вчинен-
ня дій)

15 карбованців

100 карбованців
від 100 до 200 кар-
бованців (з одного
або обох з подруж-
жя)
від 200 до 300 кар-
бованців (з одного
або обох з подруж-
жя)

5 карбованців

50 карбованців

500 карбованців

3 карбованці

5 карбованців

200 карбованців

б) за видачу до паспорта громадя-
нина України вкладки на право виїз-
ду за кордон або продовження строку
дії вкладки

в) за видачу особі без громадянст-
ва посвідчення на право виїзду за кор-
дон або продовження строку дії по-
свідчення

г) за видачу віз іноземним грома-
дянам та особам без громадянства або
продовження строку їх дії на право
виїзду за кордон або в'їзду в Україну
д) за внесення будь-яких змін
(крім продовження строку дії) до ви-
даних раніше документів на право ви-
їзду з України і в'їзду в Україну

е) за видачу документів громадя-
нам України, іноземним громадянам і
особам без громадянства про запро-
шення в Україну

є) за видачу або продовження виду
на проживання іноземним громадянам
і особам без громадянства

ж) за реєстрацію або продовження
дії реєстрації закордонних паспортів
або документів, які їх замінюють

з) за видачу документів громадянам
України, які проживають у прикор-
донній зоні на право виїзду, пов'яза-
ного з відвідинами близьких родичів

и) за видачу іноземним громадянам
і особам без громадянства посвідки
на проживання замість загубленої

і) із заяв про прийом у громадян-
ство України або про вихід з грома-
дянства України

ї) за видачу замість загублених
паспортів або документів, які їх замін-
юють, вкладки до паспорта громадя-
нина України на право виїзду за кор-
дон або документів про запрошення
в Україну

й) за дострокове оформлення до-
кументів на право виїзду з України і
в'їзду в Україну або про запрошення
в Україну чи продовження строку дії
цих документів при наявності заяв
громадян

к) за прописку громадян
л) за видачу закордонних паспор-
тів, документів, які їх замінюють, а
також за видачу до паспорта грома-
дянина України вкладки на право ви-
їзду за кордон або продовження
строку дії цих документів учасникам
громадянської і Великої Вітчизняної
воєн, інших бойових операцій по за-
хисту СРСР і Української РСР з чис-
ла військовослужбовців, які проходи-
ли службу у військових частинах,
штабах і установах, що входили до
складу діючої армії, і колишнім пар-
тизанами

м) за консульські дії, які викону-
ються за кордоном і на території Ук-
раїни

н) за операції з цінними паперами:
за реєстрацію проспекту емісії цін-
них паперів
при укладенні угоди

о) за операції, які здійснюються на
торгових, сировинних, валютних та
інших біржах:

з угоди до 1 мільйона карбованців

з угоди від 1 до 10 мільйонів кар-
бованців

з угоди вище 10 мільйонів карбо-
ванців

за продаж брокерського місця

п) за проведення аукціону

р) за угоди на аукціонах

с) за викуп майна державних під-
приємств

т) за інші договори цивільно-право-
вого характеру

у) за видачу дозволів на право по-
лювання і рибальства

ф) за виплату громадянам України
сум по грошових переказах (крім пен-
сій), що надходять з-за кордону.

Стаття 5. Пільги по сплаті
державного мита

Від сплати державного

100 карбованців

100 карбованців

50 карбованців

20 карбованців

50 карбованців

50 карбованців

10 карбованців

20 карбованців

у розмірах, передба-
чених за видачу від-
повідних первинних
документів

500 карбованців

ставки державного
мита за вчинення
відповідних дій зби-
льшуються на 50
процентів
50 копійок

ставки державного
мита за відповідні
дії знижуються на
50 процентів
по Тарифу консуль-
ського збору Укра-
їни
0,1 процента номі-
нальної вартості емі-
сії
1 крб. з кожних
1000 крб. угоди

0,5 процента від су-
ми угоди
0,25 процента від
суми угоди
0,1 процента від су-
ми угоди
0,5 процента з фак-
тичної вартості здій-
сної угоди
0,5 процента загаль-
ної вартості реалізо-
ваних на аукціоні то-
варів

0,5 процента з суми
здійсненої угоди
0,1 процента від су-
ми вартості викупо-
ваного майна
0,1 процента від су-
ми виплачуваного
доходу

3 карбованці

30 процентів суми
переказу

мита звільняються:

1) позивачі — робітники
й службовці — у позовах про

стягнення зароб-
та інших вимог
пливають з тру-
відносин; колгос-
півники селянсь-
ських) господар-
ствах до колгос-
пів (фермерсь-
дарств про опла-
інших вимогах,
трудова діяль-
2) позивачі —
що випливають
го права, а тако-
відкриття, вини-
лізаторську
промислові зраз-
3) громадяни
них скарг та ски-
ня, що набра-
сили у справах
ня шлюбу;
4) позивачі —
про відшкодуван-
заподіяних калі-
шим ушкодженням
а також смерті
ка;
5) позивачі —
про стягнення а-
6) сторони —
в'язаних з від-
збитків, заподі-
дянинові незако-
женням, незако-
ненням до кримі-
повідальності, не-
стосованням та-
як взяття під в-
законним накла-
ністративного ст-
гляді арешту чи
робіт;
7) органи
страхування та
ального забезпе-
регресних позов-
нення з особи, і-
шкоду, сум доп-
сій, виплачених
а органи соціа-
печення — так-
про стягнення
виплачених доп-
сій;
8) позивачі —
про відшкодув-
альної шкоди
злочинном;
9) громадяни
або засвідчення
пій документів
для призначен-
ня державних
пенсій, а також
опіки та усинов-
ріння);
10) державні
органи, підпри-
ємства, організації
ни, які звернули-
ся, передбаче-
законодавством,
до суду щодо
та інтересів ін-
11) державні
цегого самовря-
позовах до суду
ражного суду п-
недійсними акті-
жовних органів
вання, підпри-
ємств, організа-
які ущемлюють
ження;
державні орга-
самоврядування
до суду або арбі-
ду про стягнен-
емства, об'єдна-
ції, установи
збитків, завдані
населення, місц-
дарству, навкол-
редовищу їх рі-
ми або бездіяль-
кож у результа-
ня рішень орга-
самоврядування;
12) громадяни
рацію народже-
усиновлення (у-
встановлення б-
видачу їм свідо-
доповнення й ви-
писів актів про-
у випадках вст-
тківства, усинов-
черіння), а так-
з помилками,
при реєстрації
дяньського ста-
запису актів гр-
стану;
13) громадяни
свідчення їх зап-
ворів дарування
ристь держави,

Постанова Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України

«Про державне мито»

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України «Про державне мито» з
1 січня 1992 року.

2. Кабінету міністрів України:
до 1 лютого 1992 року привести рішення уряду України
у відповідність із Законом України «Про державне мито»;
розробити та затвердити Положення щодо порядку за-
стосування цього Закону.

Голова Верховної Ради України

І. ПЛЮЩ.

м. Київ, 18 грудня 1991 року.

Е МИТО

ється
ереди-
кта-
чного

и, що
не
ок

вде-
пого-
рх-
ви-
и-
нен-

(сар-
го ук-
сар-
го ук-

и

и

и

и

и

и

и

б) за видачу до паспорта громадянина України вкладки на право в'їзду за кордон або продовження строку дії вкладки

100 карбованців

в) за видачу особі без громадянства або продовження строку дії посвідчення

100 карбованців

г) за видачу віз іноземним громадянам або продовження строку їх дії на право в'їзду за кордон або в'їзду в Україну

50 карбованців

д) за внесення будь-яких змін (крім продовження строку дії) до виданих раніше документів на право в'їзду в Україну і в'їзду в Україну

20 карбованців

е) за видачу документів громадянам України, іноземним громадянам і особам без громадянства про запрошення в Україну

50 карбованців

ж) за видачу або продовження виду на проживання іноземним громадянам і особам без громадянства

50 карбованців

з) за реституцію або продовження дії реституції закордонних паспортів або документів, які їх замінюють

10 карбованців

и) за видачу документів громадянам України, які проживають у прикордонній зоні на право в'їзду, пов'язаного з відвідинками близьких родичів

20 карбованців

к) за видачу іноземним громадянам і особам без громадянства посвідки на проживання замість загубленої

500 карбованців

л) за заяву про прийом у громадянство України або про вихід з громадянства України

у розмірах, передбачених за видачу відповідних перенних документів

м) за видачу замість загублених паспортів або документів, які їх замінюють, вкладки до паспорта громадянина України на право в'їзду за кордон або документів про запрошення в Україну

ставки державного мита за вчинення відповідних дій збільшуються на 50 процентів

н) за дотрочкове оформлення документів на право в'їзду в Україну і в'їзду в Україну або про запрошення в Україну чи продовження строку дії цих документів при наявності заяв громадян

50 копійок

о) за прописку громадян

ставки державного мита за вчинення відповідних дій збільшуються на 50 процентів

п) за видачу закордонних паспортів, документів, які їх замінюють, а також за видачу до паспорта громадянина України вкладки на право в'їзду за кордон або продовження строку дії цих документів учасникам громадянської і Великої Вітчизняної воєни, інших бойових операцій по захисту СРСР і Української РСР з числа військовослужбовців, які проходили службу у військових частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії, і колишнім партизанам

ставки державного мита за відповідні дії зніжуються на 50 процентів

р) за консульські дії, які виконуються за кордоном і на території України

по Тарифу консульського збору України

с) за операції з цінними паперами: за реституцію проспекту емісії цінних паперів

0,1 процента номінальної вартості емісії

при укладенні угоди

1 крб. з кожних 1000 крб. угоди

т) за операції, які здійснюються на торгових, сировинних, валютних та інших біржах:

з угоди до 1 мільйона карбованців

з угоди від 1 до 10 мільйонів карбованців

0,5 процента від суми угоди

з угоди вище 10 мільйонів карбованців

0,1 процента від суми угоди

за продаж брокерського місця

0,5 процента з фактичної вартості здійсненої угоди

у) за проведення аукциону

0,5 процента загальної вартості реалізованих на аукціоні товарів

в) за угоди на аукціонах

0,5 процента з суми здійсненої угоди

г) за викуп майна державних підприємств

0,1 процента від суми вартості викупованого майна

з) за інші договори цивільно-правового характеру

0,1 процента від суми виплачуваного доходу

у) за видачу дозволів на право полювання і рибальства

3 карбованці

ф) за виплату громадянам України сум по грошових переказах (крім пенсій), що надходять з-за кордону.

30 процентів суми переказу

Стаття 5. Пільги по сплаті державного мита

мита зніжуються:

Від сплати державного

1) позивачі — робітники й службовці — у позовах про

стягнення заробітної плати та інших вимогах, що випливають з трудових право-відносин; колгоспники, працівники селянських (фермерських) господарств — у позовах до колгоспів, селянських (фермерських) господарств про оплату праці та інших вимогах, пов'язаних з трудовою діяльністю;

2) позивачі — у позовах, що випливають з авторського права, а також з права на відкриття, винахід, рационалізаторську пропозицію й промислові зразки;

3) громадяни — з касаційних скарг та скарг на рішення, що набрали законної сили у справах про розірвання шлюбу;

4) позивачі — у позовах про відшкодування збитків, заподіяних каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також смертю годувальника;

5) позивачі — у позовах про стягнення аліментів;

6) сторони — у справах, пов'язаних з відшкодуванням збитків, заподіяних громадянської незаконним засудженням, незаконним притягненням до кримінальної відповідальності, незаконним застосуванням такого заходу, як взяття під варту або незаконним накладенням адміністративного стягнення у вигляді арешту чи виправних робіт;

7) органи соціального страхування та органи соціального забезпечення — у регресних позовах про стягнення з особи, яка заподіяла шкоду, суми допомоги й пенсії, виплачених потерпілому, а органи соціального забезпечення — також у позовах про стягнення неправильно виплачених допомог та пенсій;

8) позивачі — у позовах про відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної злочинцем;

9) громадяни — за видачу або звільнення вільності копій документів, необхідних для призначення та одержання державних допомог і пенсій, а також у справах опіки та усиновлення (удочеріння);

10) державні й громадські органи, підприємства, установи, організації та громадяни, які звернулися у випадках, передбачених чинним законодавством, із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб;

11) державні органи, місцеве самоврядування — у позовах до суду або арбітражного суду про визнання недійсними актів інших державних органів самоврядування, підприємств, об'єднань, організацій і установ, які ущемлюють їх повноваження;

державні органи місцевого самоврядування — у позовах до суду або арбітражного суду про стягнення з підприємств, об'єднань, організацій, установи і громадян збитків, завданих інтересам населення, місцевому господарству, навколишньому середовищу й рішеннями, діям або бездіяльністю, а також у результаті невиконання рішень органів місцевого самоврядування;

12) громадяни — за реституцію народження, смерті, усиновлення (удочеріння) та встановлення батьківства, за видачу їм свідоцтва про зміню, доповнення й виправлення записів актів про народження у випадках встановлення батьківства, усиновлення (удочеріння), а також у зв'язку з помилками, допущеними при реституції актів громадянського стану органами запису актів громадянського стану;

13) громадяни — за посвідчення їх заповітів і договорів дарування майна на користь держави, а також на

користь державних підприємств, установ і організацій; 14) фінансові органи та державні податкові інспекції — за видачу їм свідоцтва про право держави на спадщину, а також за подання до суду заяв у справах окремого провадження, подання до судів позовів про стягнення на користь держави податків, платежів і недоїмок з підприємств, установ, організацій, колгоспів, селянських (фермерських) господарств, кооперативних, громадських організацій та громадян, а також за вчинення державними нотаріальними конторами виконавчих написів про стягнення податків, платежів і недоїмок;

15) громадяни — за видачу їм свідоцтва про право на спадщину;

на майно осіб, які загинули при захисті СРСР і Української РСР, у зв'язку з виконанням інших державних чи громадських обов'язків або з виконанням обов'язку громадянства про втручання життя людей, охорони громадського порядку та боротьби із злочинністю, охорони власності громадян або колективної чи державної власності, а також загинили або померли внаслідок захворювання, пов'язаного з катастрофою на Чорнобильській АЕС;

на майно осіб, реабілітованих у встановленому порядку;

на житий будинок, пай або квартиру в житлово-будівельному кооперативі, квартири в будинку державного та громадського житлового фонду, якщо вони проживають і продовжують проживати після смерті спадкодавця;

на житий будинок в сільській місцевості за умови, що ці громадяни постійно проживають в цих будинках і працюють у сільській місцевості;

на вклади в установах Ощадбанку та в інших кредитних установах, на страхові суми за договорами особистого майнового страхування, облігаті державних позик та інші цінні папери, суми заробітної плати, авторське право, суми авторського гонорару і винагород за відкриття, винахід, рационалізаторську пропозицію і промислові зразки;

на майно осіб селянського (фермерського) господарства, якщо вони є членами цього господарства;

16) суми, що надходять громадянам з-за кордону: аліменти; суми, що надходять в порядку спадщини; суми авторської винагороди, зараховані у встановленому порядку на рахунок агентства по авторських правах; суми, що надходять як відшкодування заподіяної шкоди; суми, втрачені від продажу належного громадянина майна і одержані по інших справах майнового характеру, включаючи суми, що належать реемігрантам і релігійнтам; суми, що надходять від працівників установ України за кордоном і працівників, які тимчасово відірвані від України за кордоном; суми, що надходять від військовослужбовців, робітників і службовців військових частин і організацій Міністерства оборони України по грошовим переказам, прийнятих на польових поштах; суми пенсій.

17) громадяни, віднесені до 1, 2 категорій потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

громадяни, віднесені до 3 категорій потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесені їх з території зони безумовного (обов'язкового) і гарантованого добровільного відселення; громадяни, віднесені до 4 категорій потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, які постійно працюють і проживають на території зони посиленого радіологічного контролю;

інваліди Великої Вітчизняної війни та сім'ї воїнів (партизанів), які загинули чи пропали безвісти, і прирівняні до них у встановленому порядку особи;

інваліди I та II груп;

18) виконкомі місцевих Рад народних депутатів, підприємств, установ, організацій, колгоспів, радгоспів, які надають житлові будинки з надвірними будівлями (крім м. Києва та курортних місцевостей), квартири для громадян, які виявили бажання вийти з території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також власників цих будинків і квартир;

19) громадяни України — за видачу дипломатичних і паспортів, а також пропусків морської, авіаційної, залізничної України, які в'їждять за кордон по лінії громадських організацій або як туристи, за видачу загальногромадянських закордонних паспортів;

20) громадяни України та особи, що їх супроводжують, — за видачу загальногромадянського паспорта на право в'їзду за кордон на проживання у зв'язку з захворюванням, пов'язаним з катастрофою на Чорнобильській АЕС;

21) громадяни України — за видачу їм документів на право в'їзду за кордон, якщо в'їзд пов'язаний із смертю або відвідинками могили близьких родичів, а також за видачу документів про запрошення в Україну осіб у зв'язку із смертю або тяжкою хворобою близьких родичів;

22) іноземці, яким Україна надала право притулку, та особи, прирівняні до них, члени їх сімей та їх діти — за видачу їм документів на в'їзд за кордон;

23) громадяни України та іноземні громадяни — за видачу документів для в'їзду в Україну та в'їзду з України, якщо на умовах взаємності передбачено звільнення від сплати державного мита відповідними міжнародними угодами, укладеними між Україною та іншими державами, а також громадяни інших держав, які виконують функції членів консулів України;

16-річні діти, або особи, які в'їждять на навчання за кордон, — за видачу їм документа на в'їзд за кордон;

25) іноземні туристи — за реституцію іноземних паспортів;

26) позивачі — Міністерство охорони навколишнього природного середовища України та його органи на місцях, органи рибохорони у справах стягнення коштів на покриття шкоди, заподіяної державі забрудненням навколишнього середовища неадекватним використанням природних ресурсів і рибних запасів;

27) позивачі — Державна інспекція України по контролю за цінами та її органи на місцях — у справах про стягнення в бюджет доходу, необоротно одержаного кооперативами й громадськими організаціями в результаті порушення дисципліни ціни, і відповідного штрафу;

28) всеосязні добровільні товариства «Спілка робітників Чорнобиля», «Спілка Чорнобиля», Спілка воїнів-інтернаціоналістів України, громадські організації інвалідів, їх підприємства та установи, неурядові товариства, кооперативні й громадські організації, які виконують функції солдатування солдатських матеріалів України, — у (Заключення на 14-й стор.)

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ДЕРЖАВНЕ МИТО

(Закінчення. Початок на 12-й і 13-й стор.).

позовах, з якими вони звертаються до суду та арбітражного суду:

29) Національний банк України та його установи — у позовах, з якими вони звертаються до суду та арбітражного суду;

30) Прокуратура України та її органи — у позовах, з якими вони звертаються до суду або арбітражного суду в інтересах громадян, підприємств, об'єднань і організацій;

31) Центральна виборча комісія і виборчі комісії по виборах народних депутатів — з заяв про дачу висновку з питань наявності підстав для скасування рішення про реєстрацію кандидата в депутати.

Зміни пільг, передбачених цим Законом щодо сплати державного мита, встановлюються Верховною Радою України за поданням Кабінету міністрів України.

Стаття 6. Повноваження місцевих Рад народних депутатів по наданню пільг щодо державного мита

Місцеві Ради народних депутатів мають право встановлювати додаткові пільги щодо державного мита для окремих платників.

Стаття 7. Зарахування державного мита до бюджету

Державне мито сплачується за місцем розгляду та оформлення документів і зараховується до місцевого бюджету, крім мита, що справляється з позовних заяв, які подаються до органів арбітражного суду, а також із заяв про перевірку рішень, ухвал та постанов арбітражних судів в порядку нагляду, яке зараховується до республиканського бюджету України.

Державне мито з позовних заяв, що надходять з інших держав та розглядаються відповідними органами України, зараховується до республиканського бюджету України.

Стаття 8. Порядок сплати державного мита

Державне мито сплачується готівково, митними марками і шляхом перерахувань з рахунку платника в кредитній установі.

За бажанням платника державне мито може сплачуватись в іноземній валюті.

При зверненні до арбітражного суду з позовом в іноземній валюті державне мито сплачується з урахуванням офіційного курсу грошової одиниці Національного банку України.

Порядок сплати державного мита встановлюється Міністерством фінансів України.

Стаття 9. Повернення державного мита

Сплачене державне мито підлягає поверненню частково або повністю у випадках:

1) внесення мита в більшому розмірі, ніж передбачено чинним законодавством;

2) повернення заяв (скарги) або відмови в її прийнятті.

ті, а також відмови державних митових контор або виконавчих комітетів міських, селищних і сільських Рад народних депутатів у виняткові митові дії;

3) припинення впровадження у справі або закінчення позову без розгляду, якщо справа не підлягає розглядові в суді або в арбітражному суді, а також коли позивачем не додержано встановленого для даної категорії справ порядку попереднього вирішення спору або коли позов пред'явлено недієздатною особою;

4) скасування у встановленому порядку рішення суду або арбітражного суду, якщо по цьому державне мито було вже стягнуто в доход бюджету;

5) в інших випадках, передбачених законодавством України.

Повернення державного мита проводиться при умові, якщо заяву подано до відповідного органу, що справля...

ляє мито, протягом року з дня зарахування його до бюджету.

Стаття 10. Відповідальність за правильність справляння державного мита

Керівники установ, що справляють державне мито, несуть відповідальність за правильність справляння мита, а також за своєчасність та повноту внесення його до бюджету.

Стаття 11. Органи, що здійснюють перевірку правильності справляння державного мита

Міністерство фінансів України, місцеві фінансові органи та державні податкові інспекції проводять ревізії правильності справляння державного мита, а також своєчасності і повноти внесення його до бюджету в усіх установках, що його справляють.

Президент України

Л. КРАВЧУК

м. Київ

18 грудня 1991 року

Еретики

БУДЬ ВІВЧНОЮ, ПАМ'ЯТІ!

БІЛЬШІСТЬ, мабуть, не знає: відомий український радянський письменник Борис Антоненко-Давидович тричі пройшов через концтабори. Тричі був безпідставно засуджений, потім — реабілітований. Але трагічна доля Бориса Дмитровича показова ще й іншим: незаконних і беззаставних переслідувань зазнав Антоненко-Давидович і в сімдесять — вісімдесять роки. Був, так би мовити, дисидентом нашого часу.

У той період нашла якась пошесть: всі видавництва, ніби змовившись, випускали збірники творів, спрямовані проти українських буржуазних націоналістів. Не винятком став і «Радянський письменник», який у 1980-х видавав книгу «Кривавих квітків печаті». Ці упорядки та автор вступної статті — М. Дубина. Нині титулований доктор філологічних наук, звісна річ, волів би про ті «книжечки» як не гадувати. Але що поробиш: було, то й було... У книзі Микола Іванович картає найостаннішим словом Б. Маланчука. Б. Лепкого, Р. Смал-Стоцького, в цьому ж перекладі імен, зрозуміло, «найганяніша постань нашої історії» (вислів М. Дубини) — І. Мазепа. Звичайно, в контексті з «іама» називається й низка інших прізвиськ, а серед них і Яра Славутинча (Жученка), котрого, зауважимо, прикладно, вперше реабілітувала війничка молодіжниця, а згодом уже були республиканські часописи, на порі й підтовка першої збірки віршів в Україні.

Розповідь про книгу «Кривавих квітків печаті» була б неповною, якби не гадали, що тут містяться і памфлет письменника Микола Подольна «В ролі жебрака». Хто ж звинувачується в жебрацтві? Звісно, Б. Антоненко-Давидович, котрому нібито чи не щодня йдуть послання з кордоку. Прямодом для написання статті став лист групи працівників київської митниці, що надійшов до однієї республиканської газети. Ох, ця вже «група товаришів»!

Постійно вона все бачила, постійно застерігала від закордонного згубного впливу», постійно була, як мовиться, на сторожі!

Але давайте повернемося до статті «В ролі жебрака». З неї відомо, що Борис Дмитрович усім був забезпечений, але для більшого комфорту змимовола «закордонні пакунки», хоча й відгонити від них на версту націоналістичним духом». Дія принцип: бити так, щоб добити!

В ті часи, коли Б. Антоненко-Давидович був, як кажуть, кинутий обставинами долі на виживання, мені нерідко доводилося бувати в київському письменницькому домі по вулиці Леніна, Вачу та «роєшці». Його найнеобхіднішим в домі не вистачало.

Однак справедливості ради зауважимо, що Борис Дмитрович ніколи не втрачав оптимізму, віри в людей. Працював, здавалося, до останнього моменту. Лише за рік перед смертю набридло писати «шухляди», тому й перестав сидіти за машинку. Боляче було усвідомлювати письменницької такої і те, що чимало його творів зазнало безповоротної репресії. Серед них і роман про воїнів УПА, який встиг майже закінчити.

До Віничинки і віничан Б. Антоненко-Давидович ставився по-особливому. Любив постійно підкреслювати: «Це та Східна Україна, котра ще не повністю русифікувалася. У нас на стадіоні ще можна почути лайку рідною мовою». А якщо іншим штрихом поповнив своє сприйняття Віничини: розповідав, що, звільнившись у травні 1947 року, проживав у Краснопольському краї. Відносно навіть учитеlem німецької мови вшарувався. Згодом повернувся в Україну (тільки не до Києва, звичайно), а працював на Віничинці фельдшером. Недовго: 6 липня 1951 року був заарештований за антирадянську діяльність і 21 листопада того ж року було винесено жорстоку ухвалу особливості ради при міністрі дер-

жавної безпеки СРСР: «Антоненко-Давидович Б. Д. за приналежність до антирадянської терористичної організації й націоналістичну діяльність заслани на поселення в Красноярський край під нагляд органів МДБ».

Обставини розгорнулися таким чином: забрали у Хмельник, де знаходився на лікування, потім етапували в слідчий ізолятор обласного центру, далі — Сибір. І жаль перспектива попереду: довільне заслання, яке фактично було знято лише 1954 року, а 29 грудня 1956 року ухвалою Військової колегії Верховного Суду СРСР Б. Антоненко-Давидовича було реабілітовано.

ЕПІЗОДИ, епізоди... Іх можна безліч пригадувати. На початку вісімдесятих Б. Антоненко-Давидович розповідав: «Вачу, як вони на допит Юрка Кокобінського. Розгублений вигляд обличчя, сіра шнел з обрізаними петлицями, а в очах — відбиток безнадії. Мовляв, за віщо, чому ми тут, чому над кожним висить ганебне тавро «ворог народу»? Справжньому батьківському любов'ю Антоненко-Давидович гадував постійно В. Бачула. Чорновол, показував його листи з неволі. Свіжих імен для нього було багато, й серед них — Івана Світличного, Євгена Сверстюка, Валерія Марченка, Василя Стуса. Болю Борисові Дмитровичу чисте відшпунтувало, зрада в погляді. Особливо з боку тих людей, яких знав особисто, яких любив, цінував і шанував за талант і світлий розум.

Страшна культивська діяльність поставила Бориса Дмитровича в невідступні умови перенесення з неволі друкувався свого київсь десятих літ, а потім — нова смуга мовчанья. Сталося це тому, що в період задухи чесний письменник не хилив хребет, як інші, не відкривав од власних думок — був бойовий, наступальний вдачі. Тому-то від останньої збірки «Здадена й

збірка» я до теперішньої — книги пошесті, новел та оповідань «Смерть», «Сибірські новели», «Завищені очки» (видаю «Радянський письменник») нас відділяють два десятиліття. Ця книга, як ніяка інша, заслуговує на Шевченківську премію року. Принагідно зауважимо, що видавництво Київського держуніверситету видрукувало і книгу «Як ми говоримо», яка до сьогодні, певно, була бібліографічною рідкістю.

Пригадую, як у письменника в день народження збиралася його найдорожчі друзі. А їх було так чимало, і кожен, хто піднімав келих за здоров'я Бориса Дмитровича, той говорив короткий тост, той не кривив душу.

До нього ми йшли й на пораду. Першими, кого відвідав поет Василь Стус після ув'язнення, були дружина й син, а потім — Борис Дмитрович. Запеклося од болю серце Антоненко-Давидовича, коли вдруге забрали Василя Стуса, коли по дорозі в далеку Північ, за Урал, той устат перенаказав друзям (а знав, що Антоненко-Давидовичу, що вже не повернеться на Україну, Сумував за Василем, як за рідним сином. І з такою самою батьківською теплоото гадував, до речі, і Василь Симоненко. Вони листувалися.

Після виходу роману «Заширокою» Симоненко писав Антоненко-Давидовичу: «Дорогий Борис Дмитровичу! Нарешті Ваш роман допоза і до Чаркаса, Чорна, обіцявши писати, що вже не приїждав для себе одного примірянка. Мені було дуже радісно, що київська, котра я так люблю, зникла, а київський майже блискавично.

Кажуть, що завжди найсильніші перше враження. Але то, мабуть, правдиво тільки тоді, коли твір мілітуватиме і триматиме на зовнішніх озодах. «Заширокою» я не перчитував, читав захоплено, відкриваючи її грані і зважуючи нюанси, які вийшли поза увагою. Меміло, це сталося тому, що в журнальному варіанті не було останнього розділу. Прекрасного розділу!

Сердечно дякую Вам за чудову книгу, за її гідний творчий і естетичний настрій, котрі ви подарували своїм твором і мені, і багатьом-багатьом читачам. З сніжаною шанобою скляю

голову перед Вашим талантом і змічу Ваші доріжки і лідних років життя.

Щиро Ваш

Василь Симоненко

МАБУТЬ, як і кожному з нас, Б. Антоненко-Давидовичу таланало в житті на добріх і лихих людей. Та він ніколи не боявся правди, якою б оглоном вона не була. Не міг і не намагався бути дипломатом, тим більше — лицеміром. Тому й доля його не милувала. Борис Дмитрович відстоював інших, про власний імунітет захищеності просто забував. Після поховань дружини Ганни Антонович, після чергових неприємностей з «непутцями», сином Євгеном знається, що дуже постарі, хоч аніст думки і судження зберіг до останнього дня.

На Байковому, де ховають людей іменитих, йому, страдникові, не знайшлося місця. Отож похований на Лісовому цвинтарі.

...Перед тим, як сідали в автобус на вулиці Горького, слухали його улюблену пісню «Вічний революціонер» Івана Франка. Було багато квітів, друзів і... недругів. А в самому автобусі побачив портрет «вождя» всіх народів. Він був, як живий, здається, навіть посміхався у вуса: «А бачиш, і тебе догнала моя карачка рука!»

— Це жак, — промовив хтось із присутніх, — і тут — Сталін...

Першою зорієнтувалася у цій дикій ситуації старша донька Б. Д. Антоненко-Давидовича і прикрила портрет. Водій-колекціонер, любий, і не зрозумів, навіщо це робиться.

Іхали довго, напевно, то була дорога у вічність. І коли на хвилину зупинився автобус перед вікнами його рідного будинку, хтось із друзів промовив пошепки: «Такої людської людини вже не буде». Боляче стало на душі.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.

Орський завод легких металлоконструкций без промелення заключит договори на изготовление из металла заказчика:

- модульных зданий, имеющих высокую универсальность применения, одно- и двухпролетных, типовых и по индивидуальным проектам в соответствии с вашими потребностями;
- крытых зернотоков размером 48×60 м и высотой 8,6 м;
- арочных зданий радиусом 4 и 8 м, длиной 60 м;
- разборных садовых домиков с верандой;
- профилированного оцинкованного листа длиной от 3 до 12 м, толщиной до 1 мм, с высотой гофры от 15 до 114 мм;
- стеновых панелей с утеплителем из пенополиуретана и минераловатных плит;
- гаражей-укрытий из оцинкованного профнастила;
- торговых киосков и другой продукции из легких металлоконструкций.

Мы используем различные варианты договоров и бартерных операций!

Если у вас есть металл, обращайтесь к нам на ОЗЛМК по адресу: 462401, г. Орск, Оренбургской области, ул. Строителей, 30. Орский завод легких металлоконструкций.

Телетайп: 144521, 144581, «Сталь».

Факс: 5-40-76.

Контактные телефоны:

- директор завода 55-250
- главный инженер 55-252
- зам. директора по производству 55-232
- зам. директора по снабжению 55-253
- зам. директора по экономике 55-223
- главный конструктор 55-230
- отдел маркетинга 55-291
- бюро договоров 55-289

К услугам всех, кто имеет металлопрокат, многолетний опыт ОЗЛМК, высокий профессионализм и ответственность его коллектива!

Не упускайте свой шанс!

ФИРМА «БИЗНЕС ЭКСПРЕСС СЕРВИС»

Для производства полиэтиленовой пленки приобретает сырье — полиэтилен высокого давления различных марок по коммерческим ценам до 500 тонн в месяц.

Для заключения договоров поставки воспользуемся услугами посредников.

Для бартерного обмена предлагаем мебель, электротовары и товары народного потребления.

С предположениями обращаться по адресу: 252111, г. Киев, ул. Щербаківська, 45-а, 4 этаж. Телефоны: 442-42-79, 443-98-08, 443-85-28; факс: 442-42-79.

ТОВАРИСТВО «ЗНАННЯ» УКРАЇНИ – НАДІЙНИЙ І ПЕРЕВІРЕНИЙ ПАРТНЕР

Товариство «Знання» України пропонує керівникам підприємств, господарств, організацій, кооперативів, фірм, асоціацій, приватним підприємцям:

— Вам і Вашим працівникам оволодіти основами ринкової економіки в промисловості, сільському господарстві, менеджменту, маркетингу, приватизації, фінансово-кредитних відносин, брокерської і біржової діяльності, вивчити питання спільного підприємництва, створення господарських товариств, оренди і малих підприємств, економічних проблеми регіонального природокористування;

— цикли лекцій з проблем національного відродження, історії України, національної культури, державності, педагогіки і виховання, етики та естетики, психології управління, сім'ї, здорового способу життя, культури людських взаємин і форм спілкування;

— курси по вивченню української, а також іноземних мов за Вашим бажанням; нетрадиційних методів лікування і створення вдома зеленої аптеки; по підготовці абітурієнтів до вступу у вузи; для садоводів-любителів та бджоларів, домогосподарок.

За Вашим бажанням курси можуть бути організовані за місцем роботи.

Наша адреса: 252005, м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 57/3. Правління Товариства «Знання» України.

Контактні телефони: 227-41-23, 227-27-64, 226-26-48, 227-30-97, 227-31-14, 227-15-60.

В обласних центрах, м. Києві і м. Севастополі звертається до правління обласних, міських, районних організацій товариства «Знання» України.

Гарантуємо оперативність, високу якість і ефективність.

ПОНЕДІЛОК

20 СІЧНЯ

УТ—1

- 8.00 УТН.
- 8.10 Канал «Д».
- 9.10 Художній фільм «Діамантова рука».
- 10.35 Відеofilm-вистава «Конотопська відьма», 1 і 2 серії.
- 12.45 УТН.
- 13.00 Протипожежна безпека. Документальний фільм «Пастка».
- 16.00 УТН.
- 16.15 Для дітей. Веселка.
- 16.40 Ліричні мелодії.
- 16.55 Апостол правди і науки. М. Драгоманов.
- 17.45 Музичний глобус.
- 19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
- 19.30 Хто ми... Громадсько-політичний відеотекст.
- 20.45 На добраніч, діти!
- 21.00 Першість України з настільного тенісу.
- 21.20 Реклама.
- 21.35 Художній телефільм «Формула кохання».
- 22.55 УТН.
- 23.25 Дні аїкедо на Україні.
- 23.55 Нічний телезал. Сніває Р. Кириченко.

ЦТ—1

- 13.15 Телеміст.
- 14.00 Новини.
- 14.20 Золтан Кочин грає Ф. Шопена.
- 14.30 «Сайлес Марнер». Художній телефільм.

Екранізація популярного в Англії однойменного роману Дж. Еліота, для якого розгортається напружений XVIII століття в невеликому містечку Рейвлоу. Саме там, на околиці, живе самотньо тин Сайлес Марнер. Колись його зрадив друг і, звинувачений у злодійстві, Сайлес оселився в цьому відомому нутрі... В головній ролі — Бен Кінгслі. Великобританія, 1985 р.

- 16.00 «Подорож у країну казок і пригод». Кіноконцерт.
- 17.00 Новини.
- 17.20 Пілмільярда... на катастрофу!
- 17.50 Футбольний огляд.
- 18.25 Прем'єра художнього телефільму «Людина зі звалища», 1 серія.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.35 Авторське телебачення.
- 23.00 Новини.
- 23.20 Музика на всі часи.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ
І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

- 15.00 Документальний фільм.
- 15.55 «Той, хто сіє алтер...»
- 16.45 Т. І. Ко.
- 17.00 Грані.
- 17.45 Обличчя до Росії.
- 18.00 Пісенний вернісаж*.
- 18.20 Телебріж інформ*.
- 18.45 Естрадна мелодія*.
- 19.00 Вісті.
- 19.20 Свято кожен день.
- 19.30 «Російська тасмінця». Документальний фільм.
- 20.35 Прощу слова.
- 20.50 П'ять колесо.
- 21.50 Реклама.
- 22.00 Вісті.
- 22.20 П'ять колесо.
- 23.05 Екзотика. Музично-інформаційна програма.

* Передачі II програми УТ.

У програмах телебачення можливі зміни. Стенете за щоденними повідомленнями дикторів телебачення.

ВІТОРОК

21 СІЧНЯ

УТ—1

- 8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОІ. Інформаційно-музична програма.
- 9.00 Кукурік І К*.
- 10.00 Доброго вам здоров'я. Профілактика і лікування грипу.
- 10.35 Шкільний екран. 10 кл. Основні інформатики і обчислювальної техніки. Алгоритми роботи з таблицями величин.
- 11.05 Художній телефільм «Украдені міста», 1 і 2 серії.
- 13.15 УТН.
- 15.00—16.00 Електронна газета «ВСЕ — ВСІМ».
- 16.00 УТН.
- 16.15 Скрипкові сонати.
- 16.45 Земле моя. Екологія Чорного моря.
- 17.30 Пісні Р. Паулса.
- 18.00 Телефільм «Дагестану жила».
- 18.15 Художня панорама. Миколаївські вернісажі.
- 19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
- 19.30 Студія «1 грудня».
- 20.45 На добраніч, діти!
- 21.00 Пісенний вернісаж-92.
- 21.20 Реклама.
- 21.35 Наші скари за океаном.
- 22.55 УТН.
- 23.15 З концерту Міжнародного фестивалю української музики.
- 23.40 Нічний телезал. Художній фільм «Женінг».

ЦТ—1

- 5.00 «Ранок».
- 7.30 «Подорож у країну казок і пригод». Кіноконцерт.
- 8.30 II фольклорний фестиваль народів Поволжя.
- 9.00 Футбольний огляд.
- 9.30 Народні казки і притчі різних країн.
- 9.40 «Людина зі звалища». Художній телефільм, 1 серія.
- 11.00 Новини [з сурдоперекладом].
- 11.20 Ритмічна гімнастика.
- 11.50 Прем'єра документального фільму «Прозирність. Соі про Флоренського».
- 12.40 Концерт. Казахського оркестру народних інструментів.
- 13.10 Блокнот.
- 13.15 Бірюші новини.
- 13.30 Вам це потрібно!
- 13.45 Торговий ряд.
- 14.00 Новини.
- 14.20 Це було... було...
- 14.40 «Тьота Маруся». Художній телефільм, 1 серія.
- 15.45 Прем'єра мультфільму 16.05 Дитячий музичний клуб.
- 16.45 Разом з чемпіонами.
- 17.00 Новини.
- 17.20 Прем'єра документального телефільму «Марія Чіботачі».
- 17.50 Сходники.
- 18.35 Прем'єра художнього телефільму «Людина зі звалища», 2 серія.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.35 Кінопанорама.
- 21.50 «Пілки для дорослих». Мультфільм.
- 22.00 «Я граю Стасюковича...» Ю. Шкварі. У перерві — Новини.
- 23.50 «Піриморський бульвар». Художній телефільм, 2 серія.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ

- І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2
- 7.00 Вісті.
- 7.30 Французька мова. 1 рік.
- 7.50 Дозвілля.
- 8.05 Французька мова. 2 рік.
- 8.35 Документальний фільм.
- 9.05 Шейнінг «Досконалість року».
- 9.50 Фільм Ю. Поднієкса. «Чи легко бути молодим?».
- 11.10 П'ять колесо.
- 13.00 Вісті.
- 13.15 Дитяча година.
- 16.00 Простір +.
- 16.30 Сельське питання.
- 16.45 Т. І. Ко.
- 17.00 Ключ до світового ринку.
- 17.30 Кримінальні вісті.
- 17.45 Парламентський вісник.
- 18.00 Студія «Нота Бене».
- 18.40 Дозвілля. «Птахи поряд з нами».
- 18.55 Реклама.
- 19.00 Вісті.
- 19.20 Київська панорама*.
- 19.50 Телефільм «Дотарганина».
- 20.30 Фільм Ю. Поднієкса «Крах імперії».
- 21.25 «Зимові мрії на Великий Нікитський».
- 21.55 Реклама.
- 22.00 Вісті.
- 22.20 Астрологічний прогноз
- 22.25 Чудова сім'я.

СЕРЕДА

22 СІЧНЯ

УТ—1

- 8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОІ. Інформаційно-музична програма.
- 9.00 Концерт Державного естрадно-симфонічного оркестру України.
- 9.30 Відкриття Конгресу українців суверенних держав колишнього СРСР. Трансляція з Палацу культури «Україна».
- 11.30 УТН.
- 15.00—16.00 Електронна газета «ВСЕ — ВСІМ».
- 16.00 УТН.
- 16.10 Для дітей. Веселка.
- 16.40 «Українська лірична». Фільм-концерт.
- 16.55 На допомогу школі. Бесіди про Біблію.
- 17.20 Перлини душі народної.
- 18.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт.
- 19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
- 19.30 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт.
- 20.45 На добраніч, діти!
- 21.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. По закінченні — УТН. Нічний телезал. Художній фільм «Тіні забутих предків».

ЦТ—1

- 5.00 «Ранок».
- 7.35 Дитячий музичний клуб.
- 8.15 Разом з чемпіонами.
- 8.30 «Вони не черепашки». Документальний телефільм.
- 8.50 Театр + ТВ.
- 9.50 «Людина зі звалища». Художній телефільм, 2 серія.
- 11.00 Новини [з сурдоперекладом].
- 11.20 «День гілки до вечора хороши...» Документальний фільм.
- 11.40 «По той бік рами. З усім кою...».
- 12.25 Концерт ансамблю танцю Азербайджану.
- 12.55 Блокнот.
- 13.00 Я досяг успіху.
- 13.15 Телеміст.
- 14.00 Новини.
- 14.20 Сьогодні і тоді.
- 14.50 «Тьота Маруся». Художній телефільм, 2 серія.
- 15.55 Маленький концерт.
- 16.10 «Подорож у країну казок і пригод». Кіноконцерт.
- 17.00 Новини.
- 17.20 Прем'єра фільму-концерту «Свято на нашій вулиці».
- 17.45 За законами ринку.
- 18.25 Прем'єра художнього телефільму «Людина зі звалища», 3 серія.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.35 Кінопанорама.
- 21.50 «Пілки для дорослих». Мультфільм.
- 22.00 «Я граю Стасюковича...» Ю. Шкварі. У перерві — Новини.
- 23.50 «Піриморський бульвар». Художній телефільм, 2 серія.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ

- І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2
- 7.00 Вісті.
- 7.20 Німецька мова. 1 рік.
- 7.50 Дозвілля.
- 8.05 Німецька мова. 2 рік.
- 8.35 Дитяча година.
- 9.35 «Кенгуру». «Ліга Джуня Рі».
- 10.00 «Документальне кіно. Що далі?».
- 10.45 Е. Шарп. «Дракон». Лялькова вистава.
- 13.00 Вісті.
- 15.00 Спогади про актора. Р. Платт.
- 16.05 Мультфільм.
- 16.15 Програма 03.
- 16.45 Т. І. Ко.
- 17.00 Телеогляд «Далекий Схід».
- 17.45 Капітал.
- 18.00 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Спортивні пари. Оригінальна програма.
- 18.55 Реклама.
- 19.00 Вісті.
- 19.20 Київська панорама*.
- 19.50 Дзвони Чернібиля. Само-демон
- 20.50 Доброго вам здоров'я*.
- 21.20 Пісенне мереживо*.
- 22.00 Вісті.
- 22.20 Астрологічний прогноз на завтра. Реклама.
- 22.25 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Чоловіки. Оригінальна програма.

ЧЕТВЕР

23 СІЧНЯ

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ.

Інформаційно-музична програма.

9.00 Художній телефільм «Формула кохання».

10.33 Шістнадцятий екран. Українська література. 9 кл. Розитонковський. Матеріал для твору — письмової роботи про екскурсію до літературного музею. [Музей Т. Г. Шевченка у Києві].

11.05 Концерт української пісні.

11.25 УТН.

15.00—16.00 Електронна газета «ВСЕ — ВСІМ».

16.00 УТН.

16.10 Для дітей. До, мі, сол.

16.40 Республіканська фізико-математична школа.

17.10 Українська баркарола.

17.25 Закарпатські візерунки.

18.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт.

19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.

19.30 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт.

20.45 На добраніч, діти!

21.00 На Конгресі українців суверенних держав колишнього СРСР. Відеозвіт. По закінченні — УТН. Нічний телезал. Художній фільм «Сватання на Гончарівці».

ЦТ—1

3.00 «Ранок».

7.35 «Подорож у країну казок і пригод». Кіноконцерт.

8.25 Кінопанорама.

9.40 «Людина зі звалища». Художній телефільм. 3 серія.

11.00 Новини [з сурдоперекладом].

11.20 Концерт фольклорного ансамблю Амірду.

11.45 Людина і закон.

12.25 У світі тварин [з сурдоперекладом].

13.15 Блокнот.

13.45 Телемист.

14.00 Новини.

14.20 Спорт і не тільки: М. Бабюк.

14.40 «Додатковий прибуває на другу копію». Художній телефільм. 1 серія.

15.45 «Вук». Мультфільм.

17.00 Новини.

17.20 Виступ ансамблю «Шалопала».

17.35 ...До шістнадцяти і старші.

18.20 Прем'єра художнього телефільму «Людина зі звалища». 4 серія.

19.45 Вечірка казка.

20.00 Новини.

20.35 У пошуках радості. До 80-річчя Б. Покровського.

21.35 «Кримінал» повідомляє.

21.50 «З Лондона з любов'ю, або Недорожні нотатки».

22.35 Музичний прогноз.

23.00 Новини.

23.20 Авторалі Париж — Тріполі — Кейптаун.

0.20 «Додатковий прибуває на другу копію». Художній телефільм. 1 серія.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ

І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.

7.20 Іспанська мова. 1 рік.

7.50 Дошкілка.

8.05 Іспанська мова. 2 рік.

8.35 «Мені поштовхало».

9.25 К-2 представляє.

13.00 Вісті.

14.45 Дитяча година.

15.45 У світі тварин.

16.45 Т. І. Ко.

17.00 Грані.

17.45 Парламентський вісник.

18.00 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Спортивні пари. Довільна програма.

18.55 Реклама.

19.00 Київська панорама*.

19.30 СВБ.

19.40 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 13 серія.

20.30 Молодіжна студія «Гарта».

22.30 Концерт Державного Українського народного хору Ім. Г. Верьовки*.

П'ЯТНИЦЯ

24 СІЧНЯ

УТ—1

8.00 З ВОСЬМОЇ ДО ДЕВ'ЯТОЇ.

Інформаційно-музична програма.

9.00 Художній фільм «Дайте нам музику».

10.20 Альфа і Омега. Винахідник В. Болотов.

11.00 Музичний фільм «Козацьке кохання».

11.40 Шістнадцятий екран. 11 кл. Роліська література. Лауреати Нобелівської премії. Б. Пастернак.

12.10 УТН.

12.25 Протипожежна безпека. Документальний фільм «Три зустрічі».

15.00—16.00 Електронна газета «ВСЕ — ВСІМ».

16.00 УТН.

16.15 Концерт духовної музики.

16.45 Старт наїдй.

17.15 Пісні Російського краю.

17.45 Документальна кінопрограма «В об'єкти тварини». «Сайгак», «Джунгарський тритон».

18.25 Святю бального танцю.

19.00 ДНІПРО.

19.30 Розповідь про неспокій. Лесь Курбас.

20.30 Реквієм.

20.45 На добраніч, діти!

21.00 Камерний концерт.

21.30 Художній фільм «Золото телю». 1 серія.

22.40 УТН.

23.00 Художній фільм «Золото телю». 2 серія.

0.30 Нічна феєрія.

ЦТ—1

7.30 Мультфільм.

7.55 ...До шістнадцяти і старші.

8.35 У пошуках радості.

9.35 «Людина зі звалища». Художній телефільм. 4 серія.

11.00 Новини

11.10 Клуб мандрівників

12.20 «У пошуках виходу». Короткометражний художній фільм.

12.45 Блокнот.

12.50 Врідж.

13.15 Біржові новини.

13.45 Бізнес-клас.

14.00 Новини.

14.20 Мелодія Індії.

14.40 «Додатковий прибуває на другу копію». Художній телефільм. 2 серія.

16.00 «Василиска» Миклушівна.

16.20 II Всесоюзний фестиваль телепрограм для дітей та юнацтва.

17.00 Новини.

17.20 Мультфільм «Візитер».

17.35 Людина і закон.

18.15 Прем'єра художнього телефільму «Моя сім'я та інші тварини». 4 серія.

18.50 «Від» представляє:

19.45 Вечірка казка.

20.00 Новини.

20.35 Прем'єра художньо-публіцистичного фільму «Влада солов'яків».

22.05 «Від» представляє. У перерву — Новини.

0.40 «Ранкова зірка» у вечірньому ефірі.

1.40 «Додатковий прибуває на другу копію». Художній телефільм. 2 серія.

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ

І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.

7.20 Час ділових людей.

8.20 Англіська мова. 1 рік.

8.50 Дошкілка. Уага, знімаю.

9.05 Англіська мова. 2 рік.

9.35 Визнання. Художник І. Сандерс.

10.00 Без ретуші.

11.55 П'яте колесо.

12.40 Тхеквандо. Ліга Джунга РІ.

13.00 Вісті.

15.00 Діалог з комп'ютером.

16.30 Простір +.

17.00 Паралельні світи.

16.45 Т. І. Ко.

17.00 Версія.

17.15 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Чоловіки.

18.00 Від за від.

18.30 Київська панорама*.

19.00 Вісті.

19.20 Свято кожен день.

19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 14 серія.

20.10 Незабутні. Марко Кропивницький*.

21.35 Музичний фільм «Не журись».

22.03 Вісті.

22.20 Астрологічний прогноз

22.25 Акіца «Пелікан».

22.45 Російський стиль.

СУБОТА

25 СІЧНЯ

УТ—1

8.00 УТН.

8.10 Ритмічна гімнастика.

8.30 Телефільм «Зачайне життя лікаря Бізова».

9.35 Спогад про Руту. II Фестиваль української пісні. Передача 4.

10.35 Текандо по-українськи.

11.35 С. Прокоф'єв. «Попелюшка». Балетна вистава.

13.25 Доброго вам здоров'я. Трагедія: причини, наслідки, профілактика.

13.55 УТН.

14.10 Художній фільм «Чужий випадок».

15.30 Містер Україна. Республіканський конкурс з культуризму.

16.00 Концерт артистів української естради.

16.30 В. Винниченко. «Чорна Пантера і Білий Ведмідь». Вистава Севастопольського драматичного театру ім. А. Луначарського.

17.45 Сонячні кларнети. Самодіяльний художній колектив Міровгородської області.

19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.

19.30 Телерадіоканал «Право».

20.45 На добраніч, діти!

21.00 Співає Є. Мірошинченко.

21.30 Пелледа Художньо-публіцистична програма. В перерву — 22.45 УТН.

0.20 Нічний телезал. Кінокомедія «За двома зайцями».

ЦТ—1

7.30 «Невдаха». Мультфільм.

7.40 Прем'єра телефільму «Тяжкий день. Художник Т. Маврин».

8.15 Інститут людини.

8.35 Ранкова музична програма.

9.25 Гонг.

10.40 ЕХ. Екологічна хроніка.

10.55 Музичний кіоск.

11.25 Прем'єра рубрики «Пані Удача».

12.25 Мультфільм.

12.35 Прем'єра художнього телефільму із серії «Варіанти тем плачуть».

14.00 Новини.

14.20 Очевидець — неймовірне.

15.00 «Задзеркалля». Прем'єра художнього телефільму «Історія про принцесу-пастушку та її вірного коня Фаллада».

16.30 «Любов з першого погляду». День першого.

17.10 Корея. Погляд без політики.

17.40 Прем'єра мультфільму «Бабка Майя».

18.05 Прем'єра телевізійного «Нічний образ тварин». За п'єсою І. Тургенєва «Провінціалка».

19.45 Вечірка казка.

20.00 Новини.

20.35 КТВ-1 і канал «Франс Інтернаціональ» пропонують «Музичний сюрприз».

21.30 Чемпіонат світу з боксу серед професіоналів.

22.00 Європа плюс.

23.00 Новини.

23.20 Вперше на телеканалі. Художній фільм «Ідентифікація жінки».

РОСІЙСЬКИЙ КАНАЛ

І ПЕРЕДАЧІ ЦТ—2 І УТ—2

7.00 Вісті.

7.20 Календарні обряди інженерської землі.

8.00 Баскетбольний огляд.

8.30 Хочте, вірте».

9.00 Третє огляд.

9.25 ТО «Республіка» представляє програму «Російського відео».

10.00 Відеоканал «Плюс одинадцять».

12.00 В. Висоцький. Іркутські зустрічі.

13.00 Вісті.

13.20 Дім на Чистих Прудах.

15.20 М-тест.

15.50 Зі своєї дзвіниці.

16.15 Чемпіонат Європи з фігурного катання. Спортивні танці.

17.45 Парламентський вісник.

18.00 Київська панорама*.

18.30 Співає В. Гринюк*.

19.00 Вісті.

19.20 Свято кожен день.

19.30 Прем'єра художнього телефільму «Санта-Барбара». 15 серія.

20.20 Прем'єра телециклу «Навчання». Фільм Б. Гармонія.

21.00 Цілюю секретно.

21.55 Реклама.

22.00 Вісті.

22.20 Росмузімпорт.

НЕДІЛЯ

26 СІЧНЯ

УТ—1

8.00 УТН.

8.10 У неділю вранці. Інформаційно-музична програма.

9.10 Ритмічна гімнастика.

9.30 «Дарує пташечка нашій славі Україні». Музична програма. В перерву — 11.30 УТН.

11.45 Канал «Д».

12.45 Художній фільм «Сергома».

14.00 Село і люди.

15.00 Діалог. Музичне кафе.

15.45 «Матей із Жмеринки».

16.00 Солдатські листи.

17.00 Телепортатена.

17.45 Надвечір'я. Передача для людей старшого віку.

19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.

19.30 Зичимо щастя. Музична програма за листами глядачів.

20.40 Спортивні дитячі Вісті.

21.00 ТИЖЕНЬ. Інформаційно-публіцистична програма.

21.40 Українська біржа повідомлень, пропонує, рекомендує.

21.55 Художній фільм «Рецепт II молодості».

23.25 УТН.

23.45 Нічний телезал. Фільм-опера «Євгеній Онегін».

ЦТ—1

6.30 Пісня третій пісні.

7.00 Ритмічна гімнастика.

7.30 Тираж «Спортлото».

7.45 Спорт для всіх.

8.15 З ранку раненько.

8.55 Як тобі слухняно?

9.35 Нові імена.

10.35 Можливо все. Гумористична напередодні.

10.55 Клуб мандрівників.

11.50 Екологія. Суспільство. Людина.

12.20 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».

12.55 Надзвичайна пригода.

14.00 Новини [з сурдоперекладом].

14.20 Діалог у прямому ефірі.

15.00 Під знаком «П».

15.50 «Любов з першого погляду». День другого.

16.25 Прем'єра документального телефільму «Югославія. Дорога в нікуди».

16.55 Уолт Дісней представляє...

17.45 Новини.

18.00 Народні казки і притчі різних країн.

18.10 Телелюди.

19.20 Музика в ефірі. Вибране.

18.45 «Бонні і Клайд». Художній фільм.